

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

TELEFON: 2576 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4637 CORTLANDT.

NO. 27. — ŠTEV. 27.

NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 1, 1918. — PETEK, 1. FEBRUARJA, 1918.

VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

Stavka v Nemčiji.

MILJON DELAVCEV JE NA STAVKI. — ZAPETE MUNICIJSKE TOVARNE. — OBSEDNO STANJE V HAMBURGU. — POROČILA IZ NEUTRALNIH DRŽAV KAŽEJO NA TO, DA SE STAVKA VEDNO BOLJ ŠIRI. — NAJVAŽNEJŠA ZAHTEVA JE TAKOJŠNJI MIR. — MNOGO SOCIALISTIČNIH VODITELJEV SO ARETIRALI.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on Feb. 1, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 31. januarja. — Vsa poročila, ki so danes zjutraj prišla v London, kažejo, da se je stavka v Nemčiji razširila, in celo poloficijelno poročilo iz Berlina pravi, da se je stavka le "neznatno razširila".

Poroča se, da je zdaj več kot milijon delavcev na stavki. Industrija je skoro prenehala. V nekaterih krajih je prišlo do spopada med delavci in vojakmi.

Na nekaterih krajih vojaki niso hoteli streljati na stavkarje. Po celi deželi so bili aretirani socialistični voditelji.

Hamburg je v obsednem stanju.

Stavkarski odbor, ki je bil sestavljen iz zastopnikov obeh socialističnih strank, je sestavil nekatere zahteve. V splošnem pa je poglavitna želja delavcev — takojšnji mir brez aneksij in brez vojne odškodnine, kar je nasprotno agitaciji patriotske stranke za nadaljevanje vojne.

Delavci so zagrozili, da se bodo masčevali zaradi aretacije njihovih voditeljev.

Ker je notranji minister Walraff odklonil, da bi sprejel stavkarje in ker je imel konferenco s prejšnjim pruskim vojnim ministrom in sedanjim poveljnikom domačih čet generalnim poročnikom pl. Steinom, s katerim je bilo najbrže govorjeno o tem, da bi se stavka zatrla z vojaško silo, je še bolj razjarilo moške in ženske, ki so tudi v več slučajih pustile delo.

Poloficijelno nemško poročilo pravi, da tekom srede ni bilo nemirov, da ni bilo treba posredovanja policije in da so se v nekaterih tovarnah v Berlinu delavci vrnili na delo, da se pa po nekaterih drugih krajih še vedno dela.

V industrijskih okrajih gorenje Šlezije se stavka ni razširila in poročila iz železnih injeklenih okrožij ob Renu in v Westfaliji so povoljna.

V Spandau, kjer so večinoma državne tovarne, dela vse in delavske zveze so izjavile, da nimajo nikakega opravila s stavko.

Kakor piše berlinski poročevalec "Svenska Dagbladet", da so nemške stavke večinoma posledica pomanjkanja hrane. Ta poročevalec tudi pravi, da je ljudstvo nejevoljno, ker se je nekaj moke izvozilo v Avstrijo in ker si nekateri delajo velike dobičke in na nepostaven način preskrbujejo živila, kar se navzlic vsemu vladnemu prizadevanju vedno širi.

Kakor pravi neko berlinsko poročilo preko Kodanja, so bili poklicani v Berlin vsi socialistični voditelji iz cele Nemčije, da razpravljajo o važnih notranjih in zunanjih vprašanjih.

Današnje vesti pravijo, da se je stavka razširila tudi v Monakovo, kjer so bile prizadete velike Mauserjeve vojne naprave.

Nekatere berlinske tiskarne, ki izdajajo časopise, so tudi zastavkale.

Vse kaže, da sta Berlin in Hamburg najbolj prizadeta kraja v Nemčiji. Poročevalec "Exchange Telegrapha" v Kodanju piše, da je v Berlinu 700 tisoč oseb na stavki, med njimi 58 tisoč žensk.

V berlinski okolici je nanovo več tisoč delavcev zastavkalo in zaprla so več municijskih tovarn. Kakor pravi poročilo iz Ženeve, ima osrednji stavkarski odbor že od ponedeljka neprestano seje.

Socialistični voditelji so državnozbornskega predsednika Kaempfa prosili, da zaradi obstoječe krize takoj skliče zasedanje državnega zbora.

Druga poročila zopet pravijo, da je 50 tisoč delavcev v Kielu pustilo delo in stavka je postala splošna v velikem šemniškem okraju na Saškem ter v Nuerenbergu na Bavarskem.

Kakor piše poročevalec lista "Daily News", ni nikomur dovoljeno iti iz Nemčije čez mejo v Švico.

Privatna poročila iz Švice naznanjajo, da se je stavkarski položaj v tork poenoli poslabšal.

Ker notranji minister Walraff ni hotel sprejeti voditeljev stavke, je delavce zelo razburilo.

Laška fronta.

Italjani drže zavzete višine. — Velike izgube sovražnikov. — Uničeni sta bili 2 avstrijski diviziji.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on Feb. 1, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Rim, Italija, 31. januarja. — Poročevalec Ass. Press v italijanskem glavnem stanu poroča naslednje:

Bitka v gorah, zapadno od reke Brente, je bila tekom zadnjih dveh dni ena najbolj važnih, odkar je bila vsvarjena nova bojna črta. Opaziti je bilo velike uspehe na laški strani. Italjanske čete so po zavzetju treh strateških višin začele važno postojanko na Monte di Val Bella.

Sovražnika so pognali daleč nazaj od njegove prejšnje fronte in sicer z velikimi izgubami. Vjeli so nad 2500 moč in več kot 100 lastnikov. Zajeli so šest topov, 100 strojnih pušk ter več tisoč navadnih pušk.

Boj se je vršil iz ročnimi granatami, bajonetami in noži. Poskus so vršili, da spravi v akcijo večja oddelka, je povzročil poraz, tekom katerega so prišli umikajoče se čete v skrajno zmedo z onimi, katere so spravili na fronto. S pomočjo silnega obstreljevanja nadaljevali Italjani z vzdržanjem Col del Rosso in Monte di Val Bella ter so dosedaj zavrnili ponovne protinapade. Avstrijske čete imeli izvanredne velike izgube. — Dve diviziji sta bili skoraj uničeni. Berlin in Dunaj priznavata lažje uspehe.

Oficijelno poročilo se glasi: — Naše junaške čete na visoki višinski comi afnade so večeraj uspešno kronale akcijo, s katero so prišli na vzhodni Asago planoti s tem, da so odvzeli sovražniku njegove postojanke zapadno od Frensele doline.

Col del Rosso in Col de Chele, ki se nahajata na zapadnem robu doline, sta bila zavzeta v ponedeljek ter ju drže od tedaj naprej junaško. To pa kljub številnim protinapadom, katere je vpriporil sovražnik na teh mestih.

Uspeh je bil večeraj raztegnjen na zavzetje Monte di Val Bella.

Italijanski ogenj je bil močno koncentriran na točki, za črto so vršili.

Dejavnost zrakoplovcev je bila prav posebno živahna. Lahki so izstrelili deset strojev, Francozi pa dva.

V neki brzojavki iz Dunaja se glasi, da so Italjane stalno ojačevala velika števila čet, soglasno z oficijelno objavo.

Po obupnem boju, tekom katerega so se avstrijske čete junaško branile, so bile slednje prisiljene opustiti Monte di Val Bella in Col del Rosso.

Oficijelno berlinsko poročilo pravi: —

Na Asiago planoti so nadaljevali lahki s svojimi nasokmi z močnimi oddelki.

V okrajih Monte Sisemol so se njihovi nasokki izjalovili z velikimi izgubami. Po ostrih bojih sta ostala Monte di Val Bella in Col del Rosso v rokah sovražnika.

Areacije v Belgiji.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on Feb. 1, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Haag, Nizozemsko, 31. januarja. — "Les Nouvelles" poročajo, da Nemci aretirajo Belgijce in da je vojaška oblast pred kratkim zaprla 42 oddelkov oseb v Bruslju. Med njimi je francoski veleindustriec Paul Lambert in sin francoskega poslanca Edouard Laguerre. Zupan mesta Alost je bil obsojen na tri mesece ječe, ker so v mestu našli orožje.

V Ghentu so zaprl 9 plemenitih šev kot talce, da jamčijo, da bodo prebivalci izvršili vojaško delo, katero so Nemci naročili. V Liege je bil nek Nizozemec z imenom Paul Usen obsojen na smrt, njegova žena pa na 12-letno ječo. Dva indistricija sta bila obsojena na težko delo na celi življenja.

Ruski položaj.

Zunanji minister Trocki se zanaša na revolucijo v Nemčiji. — Separaten mir je skoro gotov.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on Feb. 1, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Petrograd, Rusija, 31. januarja. — Zunanji minister Trocki je v svojem govoru pred kongresom sovjetov danes pokazal, da je mogoče separaten mir med Rusijo in Nemčijo, dokler ne nastane v centralnih državah revolucionarna vstaja. United Press je bil informiran, da ima ruska diplomacija namen podaljšati pogajanja v Brest-Litovsku, kolikor je sploh mogoče, da podaljša nemške pogoje in da izveze revolucijo v Avstriji.

Trocki in njegovi tovariši upajo, da bodo zmanjšali nemške pogoje, ter upajo, da bodo pridobili ententne zaveznike za mirovna pogajanja. Z vsa odločnostjo se je izjavilo, da se bo le v najslabšem slučaju sklenil separaten mir.

"Storili smo vse, kar smo mogli, za demokracijo in mir", je izjavil Trocki, pri svojem poročilu pred sejo sovjeta. "Naše roke so čiste. Izvršili smo vse svoje dolžnosti do tujih narodov. Ako smo prisiljeni skleniti separaten mir, tedaj ni nobenega postnega ententnega delavca, ki bi na nas vprašal kako krivdo."

"Pravda" danes prinaša poročilo, da se je sklenil separaten mir med centralnimi državami in Rumunsko že pred enim mesecem.

Kodanj, Dansko, 31. januarja. — Današnja poročila naznanjajo, da so voditelji finske vlade zbežali proti Tammerforsu, kjer se zbira armada.

"Čisti mir".

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on Feb. 1, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 31. januarja. — Marki Lansdowne, vodja opozicije v zbornici lordov, je odgovoril danes na poslanico, katero so mu poslali njegovi pristaši. Rekel je, da se deloma strinja z zadnjimi govori David Lloyd Georgea, angleškega ministrskega predsednika in predsednika Wilsona glede mirovnih pogojev.

Marki je izjavil: — Jaz sem prepričan, da smo vsi pripravljeni nadaljevati to vojno, na naj bo še tako strašna, dokler ne moremo doseči čistega mira.

Naše upanje pa je, da se trenutno, ko bo nastopil ta čisti mir, ne bo predolgo zadrževalo, ter da ne bo nikdo zamudil nobene prilike za dosego takega mira.

Pod čistim mirom razumem mir, ki bo časten in trajen.

Nadalje je rekel, da bi se tak mir dal doseči edino z zvezo velikih sil, katere bi se obvezale razpravljati o vseh menarodnih vprašanjih pred neke vrste mednarodnim tribunalom.

Pristavil je, da bi pomenilo uničenje nemškega militarizma, če bi bila tudi Nemčija zadovoljna s tem predlogom. Rekel je, da bi v taki zvezi ne imel pruski militarizem nobenega mesta.

Govornik je nadalje izjavil, da se popolnoma strinja z nasvetom Lloyd Georgea, namreč, naj se teritorialna vprašanja rešijo na temelju samodoločbe.

Vojna poročila.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on Feb. 1, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 31. januarja. — Naša patrola je sinoči zajela nekaj ujetnikov v bližini Epehy. Razum artilerijskega streljanja južno in severno od Lensa in v bližini Paeschendaale ni drugih poročil.

Nočno poročilo: — Tekom dneva so naše patrole zopet ujele nekaj vojakov na različnih krajih fronte.

Južno od Cambrai-Arras ceste je bilo sovražno artilerijsko streljanje.

Pariz, Francija, 31. januarja. — Francoske patrole, ki operirajo na različnih krajih fronte, so zajele ujetnike.

Iz Washingtona.

Zavezniki pospešujejo odpremo iz amer. pristanišč, da odpomorejo obstoječemu nagromadenju zalog.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on Feb. 1, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 31. januarja. — Pospešnje prekatantskih pošiljatev ameriškega zavezniškega in nevtralnega registra, da se olajša s tem prevoz vojnih dobav, ki jih potrebujejo onstran morja, je bilo danes vdejevno pod vodstvom ladijskega kontrolnega odbora.

Novemu vladnemu uradu nače ljuje P. A. Franklin, član mednarodne trgovske mornarice. Ta urad so ustanovili na konferenci, ki se je vršila med odposlanci ladijskega urada vojnega in mornariškega departamenta ter administracij za živila, kuriva in železnice.

H. H. Raymond, član načelstva Clyde in Mallory črt, ki je bil pred kratkim imenovan ravnateljem v New Yorku, ter Sir Cunnoo Guthrie, ravnatelj angl. prometne v tej deželi, sta nadaljna člana odbora.

Tovore, namenjene za inozemstvo, bodo nalagali, kjerkoli bodo dobili ladje; odbor ima moč, da odpošlje ladje v pristanišča, kjer je nagromadenje tovora največje, ter potreba najobčutnejša.

Dobav iz južnih držav ne bodo več pošiljali v New York za prevoz v Evropo, temveč bodo odšli preko morja naravnost iz bližnjih pristanč.

Zavezniske vlade niso še formalno odobrile načrta, vendar pa pričakujejo skorajšnjega odobrenja akcije, kajti te odredbe so bile že dolgo časa nujno potrebne ter so jih urgirali zastopniki zavezniških vlad.

Zavezniški svet.

Zavezniški voditelji se posvetujejo v Versailles. — Z napetostjo pričakujejo, ako bo imenovan vrhovni zavezniški poveljnik.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on Feb. 1, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Pariz, Francija, 31. januarja. — Pričakuje se, da se bo končal drugi medzavezniški svet v Versailles danes pred nočjo. Trajal je dva dni. Držali so največjo tajnost.

Parisko časopisje razpravlja o tem, ako se je razpravljalo o tem, da se imenuje vrhovni poveljnik za vse zavezniske armade.

Med navzočimi so bili: šef ameriškega štaba generalni major Bliss; vrhovni poveljnik ameriških čet general Pershing; bviški vrhovni poveljnik general Cador na; angleški vrhovni poveljnik feldmaršal Haig; francoski zunanji minister Pichon; laški zunanji minister Sonnino; laški ministrski predsednik Orlando in angleški ministrski predsednik Lloyd George.

Francoski ministrski predsednik Clemenceau, ki je prišel najzadnji, je bil edini med zastopniki, katerega je ljudstvo zunaj poznalo. Prisrčno so ga pozdravljali ter so ga pred vhom od palače vstavili, da so mu stisnili roke.

Prva seja je trajala tri in pol ure. O današnji seji so mislili, da bo zadnja tako dolga. Vsak ukrep zavezniških voditeljev se bo izdal v oficijelnih izjavah.

Posojilo Angliji.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on Feb. 1, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 31. januarja. — Danes je bilo v državni zakladnici sklenjeno, da se tekom februarja da Angliji novo posojilo v znesku 210 milijonov dolarjev. Posojilo za januar v znesku 250 milijonov dolarjev je bilo danes izvršeno z izplačilom 65 milijonov dolarjev. Skupno doseženo posojilo zavezniškim znaša 4 milijarde 525 milijonov dolarjev.

Amerikanci v ognju.

NEMCI SO NAPADLI AMERIŠKE POSTOJANKE. — 2 MRETV, 4 RANJENI; ENEGA POGREŠAJO. — AMERIKANCI SE BORILJO PROTI PREMOČI. — ODREZANI SO BILI OD SVOJIH Z MEGLO IN ZASTOR-NIM OGNJEM. — BORILI SO SE HRABRO. — SOVRAŽNIK JE ODNESEL SVOJE MRETV.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Feb. 1, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Z ameriško armado v Franciji, 31. januarja. — Izrabilviš gosto meglo, je močan oddelček nemških čet navalil na neki ameriški zakop v sredo zjutraj, pri čemur sta bila ubita dva ameriška vojaka, štirje ranjeni in nadalje eden zajet.

Napad je sledil težkemu izolacijskemu ognju, ki je trajal petnajst minut ter popolnoma odločil dotično postojanko od zakopov prve vrste.

Domneva se, da sta bila dva nemška vojaka ranjena. Amerikanci so se borili junaško. Zastopane so bile vse stroke.

Ko so Nemci umaknili, so jim sledili draftani vojaki iz Californije, ki so metali nanje bombe.

Napad se je vršil na točki, kjer so nemški in ameriški zakopi najbližji drug drugemu. Takozvana zemlja, ki ne pripada nikomur, je na tem mestu le 65 jardov široka.

Nek seržant se je približal zakopu v spremstvu dveh Francozov, ko je razpočila med njimi granata ter ubila vse tri.

Nadaljna granata je ubila tri može, ko je padla direktno v zakop. Osmi mož, ki je bil ranjen, je umrl na operacijski mozi v bolnici.

Ko so preiskali njegovo obleko, so našli ravnokar sprejeto razglednico, ki je kazala sliki njegove matere in male sestre. Našli so tudi pismo njegove zaročenke, v katerem je slednja dala izraza želji, da naj umre junaški, če že ravno mora biti ubit.

Med ranjenimi je bilo več žrtev nemških ostrostrelcev. Posamezno streljanje je bilo na obeh straneh zelo veliko, kar je pripisovati majhni razdalji med zakopi.

Poroča se, da so bili ljudje iz Severne Dakote, Californije in Tennessee v tem boju. Pred par tedni pa so sporočili, da je dospela takozvana "mavrična divizija", obsegajoča narodne garde iz 28 držav, med katerimi se nahaja tudi New York, v Francijo. Ta divizija se je urila v Kamp Mills, New York ter je vrjetno, da je ona doživela napad od strani Nemcev.

Dolga doba infanterijske neaktivnosti je bila prelomljena vsled tega napada, dasiravno so se vršila obstreljevanja, ki so zahtevala par ameriških žrtev.

— Stal sem v naši poizvedovalni postojanki, nekako 40 čevljev od nemške poizvedovalne postojanke ravno v jutranji zori, ko je prišel Nemec razgrajati s svojimi topovi. Pozneje sem izvedel, da je Nemec vpriporil izolacijsko obstreljevanje, ki me je odrezalo od naših pozicij prve vrste.

Streljanje je trajalo nekako 15 minut. Naenkrat pa me je nekaj zadelo. Bil sem ranjen v ramo ter poln drobcev granate, ki je eksplodirala. Videl sem štiri Nemce, kako so se bližali svoji poziciji, nakar sem prišel streljati s svojo avtomatično puško. Mislim, da sta bila dva ranjena. Zatem sem se umaknil.

Tako je rekel nek vojak iz Tennessee.

Napad se je pričel krog sedme ure zjutraj in eden prvih mož, ki so bili ranjeni, je bil nek milicar iz North Dakote. Ležal je v bolnici v bližini onega vojaka iz Tennessee. — Vprašal sem ga, kaj se je zgodilo, nakar mi je rekel:

— Bil sem na plinovi postaji v prvi vrsti. Ko se je pričelo obstreljevanje, sem pokukal preko zakopov ter videl postave, ki so prikradle skozi meglo proti naši poziciji.

Prva moja misel je bila, da izgledajo kot duhovi vojakov, ki so ležali tam zunaj na zemlji, ki ne pripada nikomur.

V naslednji minuti pa sem padel v nezavest. Drobec izstrelka me je zadel na glavo.

Tretji ranjeni vojak je bil zadet v bok in četrti je imel prebiti obe nogi.

Boj je bil oster ter domnevajo, da je bilo najmanj 50 Nemcev v napadalni skupini. Obstreljevanje, ki se je vršilo pred napadom, je bilo tako močno, da ga je bilo slišati v brigadni glavni stan.

Vse zemljepisne prednosti na mestu, kjer je bil izvršen napad, so bile na strani Nemcev. Dolina je bila pod kontrolo nemških pozicij in visoki griči v ozadju so nudili sovražnikom dobro priliko za opazovanje naših zakopov, ki so na tej točki zelo plitvi.

Na tem mestu je bilo, kjer je pred kratkim nek nemški vojak skočil na rob svojega zakopa z belo zastavo v roki ter zaklical: Halo!

Skočil pa je brzo nazaj v svoje skrivališče, ko je izprevidel, da bomo njegov poskus pobratenja sprejeli na sovražni način.

Cena vojno-varčevalnih znamk za mesec februar in marc.

FEBRUAR: —

Ena znamka \$4.13, peti, certifikat z dvojicimi znamkami 862.69

MARC: —

Ena znamka \$4.14, peti, certifikat z dvojicimi znamkami 862.69

Vsak jih lahko kupi kolikor mu drage, nikakor pa ne več kakor dve znamki.

Članje pazljivo v tem listu oglaš "Vojno-varčevalne znamke in Sloveni".

Poleg denarja ki ga nam pošljete za vojno-varčevalne znamke, priložite še 16 centov za poštne registrirane plačila, v katerem Vam jih bomo poslali.

TVERDKA FRANK SAKSER,

62 Cortlandt Street, New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)

Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.
Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.Za celo leto velja list za Ameriko \$3.50
Za pol leta za mesto New York \$1.50
Za pol leta za mesto New York \$1.50
Za četrt leta \$1.00
Za inozemstvo za celo leto \$6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredno nedeljo in praznikov.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")

Issued every day except Sundays and Holidays

Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne prištevajo.
Denar naj se blagovito pošilja po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejane hvalnice naznani, da hitreje najdemo naslovika.

Dopisom in pošiljankam naredite ta naslov:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York City

Telefon: 2876 Cortlandt.

O prostosti morja.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Feb. 1, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Prostost morja je blesteča fraza, vendar pa je težko določiti nje natančni pomen.

Ta fraza je imela različen pomen v različnih dobah svetovne zgodovine. Fraza je sedaj več ali manj zmešana. Vsled tega je treba na kratko se ozreti v preteklost, da se v polni meri razume nje pomen ter zbere nje omejeno pomembnost vsprico sedanjih razmer.

Pred nekako tristo leti sta Španka in Portugalska zahtevali zase izključno pravico trgovine z Ameriko in Indijo ter se zavzemali za doktrino, da ne bosta pustili drugim narodom uporabljati morja v isti namen.

Z drugimi besedami rečeno, da morje po naravni ali človeški postavi ni dano vsem ljudem, temveč le zmogljivim privatne vlade ali posesti zemlje.

V onem času seveda ni bilo težko razumeti pomena prostosti morja.

Ko se je Španka pritožila, da vozijo angleške ladje po indijskih morjih, ter to pravico zanikavala, je dala kraljica Elizabeta svojemu poslaniku navodilo, naj reče: — Morje ne more biti last niti enega naroda, niti posameznega moža, kajti niti narava niti obzir na javnost ne dovoljujeta take posesti. —

To je bilo zelo jasno ugotovilo pomena prostosti morja v luči razmer kot so prevladovala v onem času.

Tekom desetletij miru pa je bilo odprto morje prosto za ladje vseh narodov. Vsak izmed narodov, velik ali majhen, močan ali slab, je lahko vozil po morju ter tekmoval s katerikoli silo.

Odkar sta prostost izgubili Španka in Portugalska, so v mirovnihi časih vsi splošno priznavali prostost morja.

Prostost morja v vojnem času pa je za sedaj dejanski nerешljiv problem.

Vse kaže, da sploh ne bo nikdar prostosti morja v vojnem času, namreč v širšem smislu besede.

Nekateri gredo s svojimi zahtevami celo tako daleč, naj bodo morja v vojnem času prav tako prosta kot so v mirovnem času, — naj se vrši trgovina nemoteno naprej in naj nevtralne države uživajo isto imuniteto kot v časih miru.

Očividno ne bodo take doktrine nikdar sprejeli narodi z razsežnimi morskimi obalami in narodi, kojih varnost je v veliki meri odvisna od njih moči na morju.

To bi se lahko zgodilo le v slučaju, če bi se istočasno povsod bistveno zmanjšalo in omejilo sila na kopnem.

Sprejeti tak ekstremen nazor glede prostosti morja v času vojne, bi bilo izročiti deželi kot sta Anglija in Združene države milosti ali nemilosti pohlepni narodov s svojimi velikimi silami na kopnem.

Narodi, ki vozijo po morju izjavljajo ter bodo v samobrambi vedno izjavljali, naj imajo vojskujoči se narodi gotove pravice, umešavati se v nevtralno trgovino in ne trlape ladje in da naj razširjenje doktrine o prostosti morja drži isto pot s popolnim zmanjšanjem ter omejitvijo sil na kopnem.

Teh pravice vojskujočih se, da se vmešavajo v nevtralne pošiljke ter nevtralne ladje, se ni končno ugotovilo, a kljub temu so gotove splošne principije udeležili potom običajev ter potom cele vrste let iskujenj, katere so civilizirani narodi splošno priznali.

Ni namen tega članka razpravljati o posameznostih teh principijev ter omenjati njihove izjave in omejitve.

Ko bo tek el čas tako naprej, bo morda mogoče potom humanitarnih naporov razširiti nekatera izmed pravil ter napraviti nekatera izmed principov bolj človečanskim in sicer z ozirom na uporabo morja v času vojne.

V širšem in resničnem smislu pa je mogoče frazo 'prostost morja' v vojnem času udeležiti edino le potom uresničenja drugih velikih stvari, ki bodo imele tendenco in namen preprečiti vojno.

Če bo uspešen program kot so ga sestavili nekateri, da se namreč prepreči vse bodoče vojne, bo to obenem tudi neizogibno dovedlo do prostosti morja.

V kolikor bomo uspešni v prvi stvari, v toliki meri bomo deležni tudi druge stvari.

V vseh bodočih časih pa bodo narodi, ki vozijo po morju z ljubosumnostjo ohranjevali pravice in prednosti sile na morju proti navdajni sile na kopnem.

Poslanica ameriškim Slovincem.**"Poslanico ameriškim Slovincem" je dr. Bogumil Vošnjak osebno izročil našemu uredništvu. Ker je Poslanica zanimiva in ker jo je sestavil eden naših največjih kulturnih delavcev, smo jo z veseljem priobčili.**

Prišel je čas, v katerem se odločuje usoda naroda, velikih in malih. Vsi Slovinci vemo, kaj bo z nami, ako Nemčija zmaga in Avstrija, njena dekla, ostane ohranjena. Jaz, starec dvajsetdeset let, živim v Švici v pregonstvu, najstarejši sem od slovenskih živčih političarjev. Moja prošlost, moja starost in moja izkušnost mi daje pravo, da zakličem ameriškim Slovincem nekoliko besed, ki mi prihajajo iz globočine mojega srca.

Približuje se že grobu generacija, ki je bila z menoj in s katero in med katero sem deloval. Skupno s svojim dragim, dameskim bratom pisateljem in politikom dr. Jožefom sem videl, kako je rastle ono malo slovensko dreve, koje smo zasadili v navdušenih dnevih taborov od leta 1863 do 1868. Postavili smo s slovenskim združenjem in posejili kak kamen za stavbo moderne Slovenije. Pa ta moderna Slovenija je imela kal smrti v sebi. Odrezana od svojih bratov Srbov in Hrvatov, ograjena od vsenemstva, je bila posvečena smrti kljub slovenskemu delu, energiji in vstrajnosti. Svetovna nam je odkrila strašni prepad, pred katerim smo stali.

Smotilec iz svojega mirnega švicarskega kota na to veliko človeško tragedijo in krvotilce, sem bil vedno trdno prepričan, da bo demokratsko načelo izšlo zmagonosno iz te borbe, verujoč, da bo prišla ura, v kateri bodo povzrasti narodi, ki so bili doslej ponižani, in da bodo i Slovinci osvobodjeni težkega jarma, ki jih tlačil. Nemčija ne more več zmagati, proti njej je dvignila železno pest največja demokracija sveta, pod katero zakoni vi živite. Proti Nemčiji-Avstriji pa je vstal še nekdo drugi, avstrijski Slovani sami.

Neizmerna radost mi je napolnila srce, ko sem izvedel, kako korajžno se držijo naši ljudje doma. Vse stranke, vsi staleži, ubogi in bogati, meščani in socialisti, knezožof ljubljanski ter zadnji kmetič in delavec so složni v eni stvari: mi moremo živeti samo, ako smo združeni s Srbi in Hrvati v eni državi, neodvisni, svobodni in demokratični. Mi vsi hočemo Jugoslavijo, osvobodeno od Nemcev in njihovih črnožoltnih hlapcev.

Vojaki sod, ječa in vislice jim pretijo, pa vendar imajo pogum, da zatiralec in trinogom brusijo v obraz sveto resnico. Ali ni v duhu, ko kaže naš nesrečni narod doma toliko moralne sile, naša dolžnost, da vse storimo v uresničenje, velikega, največjega narodnega ideala, to je naše državne neodvisnosti? Drugače nam bodo rekli nekega dne: Svobodni ste bili in nikdar niste napravili, da postanemo neodvisni in da stvorimo sebi in svojim otrokom srečno novo svobodno domovino! Oni doma verujejo v Jugoslavijo, svobodno in neodvisno, pa jaz želim, da bi se o vas Amerikaneh moglo reči, kakor je Krist rekel: Vera Božič 1917.

Moja sija je prišel preko neizmernega oceana v novi svet k vam. Postal je to, kar je, po svoji energiji, volji in delu. Ni samo znanstvenik in pisatelj, temveč človek, ki je imel že dovolj posla s praktično politiko. Prosim vas, poslušajte njegove besede, in še, ko ste čuli, sodite.

Starec sem, Avstrija mi je konfiscirala vse, kar imam, ter pravi, da sem veleizdajnik. Nimam doma, ne domače stree. Tudi moj sin je vse žrtvoval, kar je dosegel kot plod svojega dela. Ali v mojem starem sren je mlada nada in vera, da se bo uresničil naš velik narodni ideal, kajti čutim: Roka Gospodova je z nami.

Imam samo eno željo, da bi se vrnil v svobodno jugoslovansko domovino Slovencev, Srbov in Hrvatov in rekel bom: "Sedaj odpusti v milosti slugo svojega, Gospod, — ker moje oči so videle odrešenje."

Vam pa, ameriški Slovinci, naj-srečnejši slovenski rodoljubni pozdrav, da bi bilo vaše složno narodno delo v smislu narodnega edinstva in svobode plodno in da bi rešilo naš slovenski narod smrti. Bog živi Slovence, zedinjene s Srbi in Hrvati!!!

Mihuel Vošnjak.
Collonge v francoski Švici, na reči, kakor je Krist rekel: Vera Božič 1917.**Dopisi**

Brooklyn, N. Y.

V nedeljo 27. januarja je bila zelo lepa slovenska veselica, katero je priredilo slovensko pevsko in izobraževalno društvo "Danica". Že lanska veselica tega mladega društva nam je ugajala, toliko bolj pa še letošnja. Pevke in pevci so pokazali, da so v kratki dobi enega leta zelo napredovali, kar jim dela vso čast.

Pevske točke, katere so proizvajala društva "Danica", "Domovina" in "Slavec", so bile lepe in so napravile na občinstvo dober utis. Posebno nam je ugajala priprosta pesem "Tiha luč", katero je pel "Danica". Če je pesem bolj domača, lepša je, kajti razumemo jo bolje. Nekaj novega je bila Hladnikova pesem "Kaj ne bila bi vesela", katero so peke pevke "Danica" spremljevali klavirja. "Danica" je lahko ponosna na svoje pevke, kajti imajo zares lepe, nežne glasove, ugaja nam pa tudi njihova zunanost in prijaznost. Peveci pa so jim vredni tovariši.

Po pevskih točkah so predstavljali igro "Sto slatov nagrade".

kič, Ivan Prebilih in Frank Starina, ki so bili vsi na svojem mestu in jim je občinstvo dalo vse priznanje.

V drugi enodejanki "Dobrodošli, kdaj pojedete domov" so nastopili gdni Helen Kompare in Kati Schnellerjeva ter gg. Anton Peršič in Viktor Markič. Med članicami "Danice" moramo dati, kar se tiče igranja, prvo mesto neoporečno gde. Komparetovi. Nastopila je še v vsaki igri in vsod se je pokazala nadarjeno igralko, ki zna vedno pogoditi svojo ulogo, in sicer tako, da kar najboljše ugaja gledalcem. Tudi gde. Kati Schnellerjeva je bila na svojem mestu ter je bila gotovo zadovoljna s svojim uspehom, kajti občinstvo ji je z obilnim ploskanjem pokazalo svoje priznanje.

Gospoda Peršič in Markič sta bila prav dobra.

"Danica" je s tema dvema igralkama pokazala, da ima dobre igralske moči, kakoršnih je le težko najti pri vsakem društvu. To ji naj daje pogum, da bo vedno marljivo gojila dramatik, ki zanima občinstvo in brez katere sploh ni nikake zabave. Kjer je pri klaki zabavi na programu igra, tam je vedno dovolj vdeležnikov. To naj ima "Danica" vedno v mislih in naj zopet kaj kmalu priredi kako predstavo ter lahko je prepričana, da bo dvorana zopet polna.

Pozabiti tudi ne smemo mladega Louisa Češarka, ki je igral cornet-solo in s tem pokazal, da tiči v njem velik talent in da bo še marsikaj dosegel. Vsakdo pa je občudoval petletno Marico Burgerjevo, ki je pela "Na planince solnce sije" s tako sigurnostjo, kot bi bila že dolgo vstrel stalna koncertna pevka. Iz te male Marice bo še nekaj!

Po končanem vspredu se je izžebal cekin, na dražbi pa se je prodala velika potica, katero je podarila društvu Mrs. Veronika Rupe in za katero se je izkupilo blizu \$15. Cela zabava je prinesla "Danici" lep preostanek okoli \$130, za kar društvu iskreno čestitamo.

Harwick, Pa.

Tudi jaz prosim enkrat nekoliko prostora v "Glasu Naroda", katerega jako rad prebiram. Ako bi bil vedel, da je tako zanimivo, bi ga bil že eno leto prej naročil. Ako mi le en dan izostane, se mi zdi, da bi mi najrajše šel naproti, ko bi vedel, kje bi ga srečal. Na Harwicku se skoro vsi naročniki pritožujejo, da ga neredno prejemajo. Včasih dobimo kar po dve številki skupaj, včasih pa tudi dve izostanejo. Kaj je temu vzrok, ne vem. Ali je temu kriva pošta, ali pa odposiljatelj lista. (List odposiljamo vedno redno vsak dan. Zaradi slabega vremena in ker so železnice preobremenjene z različnim blagom, pa vsi časopisi zaostajajo. Op. uredn.)

Kadar vzamem v roke list, najprej obrnem na drugo stran in pogledam dopise, ki me še najbolj zanimajo, kajti vedno me veseli izvedeti, kako se godi našim rojakom po velikih Združenih državah. Vsak dan je mnogo dopisov iz različnih slovenskih naselbin, samo iz našega kraja menda še ni bilo nikakega glasu. Gotovo pa bo čitatelje tudi zanimalo, kako se imamo v tem kraju.

Delamo s polno paro ter zaslužno še precej dobro, tako da se človek lahko pošteno preživi. Vse pa je odvisno od delavca, ako pridno hodi na delo in kako dela. Slovencev nas je malo v tej naselbini, menda nas je 7 družin in nekaj samecev. Družine se nočejo pečati z boardom, zato pa smo si trije samci ustanovili pečarski klub. Bral sem že več poročil o pečarskih klubih in vedno so me zanimali, zato bi rad videl, da bi naši tovariši tudi o harwiskih pečarjih kaj vedeli.

Zima je huda, snega je vse preveč. Mislim sem, da se bom šel ta predpust kam ženit, pa je preveč mrzlo; vaje pa sem biti večino na v rovu, ali pa doma pri goriki peči.

Ako bi hotel dobiti kako Slovenko za ženo, bi moral iti kam drugam, kajti tukaj ni nobene, da bi bila že zdaj zrela. Predlogo čakati pa me ni volja. Zato nikomur ne svetujem sem hoditi se ženit. Kadar pa katera pride in si bom že tudi sam katero izbral, bom sporočil. Ker pa tudi sam stamujem malo proč od Harwicka, zato prosim svoje pečarske tovariše, ako bi se v tamokajno naselbino tekla kaka mladenka in bi jo kretila na levo proti farmi, kjer stajam, da mi je ne odvnete, ker

lahko si mislite, da bi bil to hud naših slovenskih društev in pokadarec za mene. Če sam pride in zati, da nismo najzadnji v tem mestu. Vsa društva lepo napredujejo in niti eno noče ostati za drugo. Imamo več društev, katere pripadajo k različnim jednotam.

Dne 26. januarja je priredilo društvo Sloga št. 16 SNPJ. maskaradno veselico v Harmonie dvorani. Vdeležba je bila jako sijajna; bilo je mnogo raznovrstnega občinstva obojega stanu in še druge narodnosti, tako da tudi mask ni primanjkovalo. Dvorana je precej velika, pa je bila polna do zadnjega kotička. Lepa hvala vsem vdeležnikom. Le tako naprej v slogi in edinstvu!

Anton Leskovich.

Heilwood, Pa.

Delavske razmere so še precej dobre; kdor hoče delati, si vsakdo zashizi za pošteno življenje, akoravno so cene živilom vsak dan bolj visoke. Ta naselbina je, kakor bi bila v pozabljenem jarku. Vlak samo enkrat na dan pripelje, pa počasi, kot nese stara kmetica jajca v mesto. Zato je menda tudi vse tako drago.

Zaradi zime mi je težko kaj povedati. Do sedaj je bila prav ostra, mnogokrat me je zeblo zgodaj zjutraj, ko sem kavo kuhl in ogrel svoje ledene piskre. Sedaj je pa nekoliko gorkeje, pa vedno še pada sneg. Ne vem, kako je visok; mislim, da ga ima vsakdo zadosti pred pragom.

Tudi tista imenitna gospa na visokih nogah se je oglasila v tukajšnji naselbini pri slovenski družini Henrik Pečarič. Pri odhodu je zapustila krepkega dečka. Mati in sinček sta zdrava. Čestitam!

Sedaj pa pozdravim vse prijatelje in znanee po širni Ameriki, posebno pa take trpine, kot sem jaz pri svojih ledenih piskrih.

Anton Rovansk.

Collinwood-Cleveland, Ohio.

Vedno pričakujem, da bi se kdo oglašil iz naše slovenske naselbine, pa se le redkokdaj sliši o nas. Da pa ne bo slovenska javnost mislila, da spimo vsi večno spalnice, sem se namenil jaz oglašiti se in tukajšnje razmere popstati.

Delavske razmere so kakor povsod, tako tudi tukaj. Zaslužek je dober, ne pa odgovarja današnji draginji. Delo se tudi dobi, samo razlika je ta, da kjer delavec pripravi za delo, je ponavadi novomec. Zina nam je stalno mrzla in to je vzrok, da ne more navadno delavec dobrega dela dobiti. Pri tem smo imeli tudi en teden neprosto-voljne počitnice, kakor drugod, tako tudi pri nas.

V družabnem življenju se imamo dobro, med tukajšnjimi društvi vlada sloga, čemur naj slušijo naslednje vrstice v dokaz.

Odkar je bila sprožena ideja za zgradbo Slovenskega Delavskega Doma, je bilo v začetku nekoliko kritike, ker se naša naselbina deli v dva dela. Ko pa je bilo sklicano prvo zborovanje, so se organizirala vsa tukajšnja društva za skupno sodelovanje v korist in proevit slovenske naselbine sploh. Kje pa naj bi stala bodoča zgradba Slov. Doma, bo odločilo na splošnem glasovanju društveno članstvo z navadno večino.

Dne 4. decembra m. l. se je vršila druga redna konvencija, kamor so v ta namen poslala društva v obilnem številu svoje zastopnike, oziroma delegate. Na tej konvenciji se je nanovo izvolil direktorij za leto 1918. Reorganiziralo se je tudi v toliko, da so postala društva enakopravna, kar je zopet en korak naprej.

Apeliramo pa še na vsa ostala društva, katere niso še v akciji, da to lahko store pri direktorij-ski seji, katera se vrši vsako drugo sredo v mesecu v dvorani s drugo Kunič, 15612 Waterloo Road, Stop 117. Lahko se pa tudi pismenim potom sporoči direktorij-skemu tajniku John Resnoviču, 529 E. 143. St., City.

Direktorij Slov. Doma je sklenil v sporazumu s tukajšnjimi organiziranimi društvi prirediti zabavni večer v korist Slov. Doma, in sicer dne 24. februarja zvečer v dvorani Josipa Kunič, 15612 Waterloo Road. Nastopilo bo tudi par dobrih slovenskih govornikov; več bo razvidno iz lepakov. Vstopnina bo prosta.

Konecne pozdravljam vse rojake in rojakinje širom Amerike.

Frank Ule.

Milwaukee, Wis.

Dovolite mi nekoliko prostora v listu "Glas Naroda", da omenim svoje želje glede tukajšnje slovenske naselbine; ker pa nisem izvrsten poročevalec, se zaradi tega ne bom spuščal v zelo obširno pisanje.

Najprej hočem omeniti stališče

Nadalje naj tudi ne pozabim omeniti naše delavske razmere, ki so nekako srednje; niso jako dobre, pa tudi ne preveč slabe. Vsak je svoje sreče kovač. Ker so različna dela, so tudi različne plače. Gotovo je, da so bolj kratke, ker naši kapitalisti nam pustijo obogatiti, ravno ne v sedanjih časih, ko so vsakdanje potrebe jako visoke. Ako kapitalisti pokažejo 1 cent zvišane plače, hočejo po drugi strani vzeti nazaj 10 centov, ali še več. Tako je tudi prosjakov vsak dan zadosti; daj tu, daj tam, ali nihče ne vpraša, kje boš jemal; menda v materni skrinjici, kot pravi stari izrek.

Sedaj so nam dali še en praznik, in sicer v ponedeljek na ukaz kurivne administracije. Gotovo ta praznik zadene mnogo delavcev, tudi po drugih krajih; samo v tukajšnjem mestu počiva nekako 140.000 delavcev.

Sedaj bo pet dni dela in dva počitka; vendar to še ni tako slabo, kajti marsikateri bo popolnoma zadovoljen, posebno, kateri je že poprej ljubil v ponedeljek praznik, da si je zdravil svojo bolno glavo.

Prišli so drugačni časi; tudi na naše gostilničarje je prišla kriza, da morajo v ponedeljek zapreti svoja vrata. To je telesno delo umislenja, da tudi oni si lahko privoščijo počitek, katerega še niso imeli nikdar. Gotovo je ta praznik nekako drugačen; vse je tiho in mirno kakor pravi pustni dan (?). Res se nam zdi čudno, dober, ne pa odgovarja današnji draginji. Delo se tudi dobi, samo razlika je ta, da kjer delavec pripravi za delo, je ponavadi novomec. Zina nam je stalno mrzla in to je vzrok, da ne more navadno delavec dobrega dela dobiti. Pri tem smo imeli tudi en teden neprosto-voljne počitnice, kakor drugod, tako tudi pri nas.

V družabnem življenju se imamo dobro, med tukajšnjimi društvi vlada sloga, čemur naj slušijo naslednje vrstice v dokaz.

Odkar je bila sprožena ideja za zgradbo Slovenskega Delavskega Doma, je bilo v začetku nekoliko kritike, ker se naša naselbina deli v dva dela. Ko pa je bilo sklicano prvo zborovanje, so se organizirala vsa tukajšnja društva za skupno sodelovanje v korist in proevit slovenske naselbine sploh. Kje pa naj bi stala bodoča zgradba Slov. Doma, bo odločilo na splošnem glasovanju društveno članstvo z navadno večino.

Dne 4. decembra m. l. se je vršila druga redna konvencija, kamor so v ta namen poslala društva v obilnem številu svoje zastopnike, oziroma delegate. Na tej konvenciji se je nanovo izvolil direktorij za leto 1918. Reorganiziralo se je tudi v toliko, da so postala društva enakopravna, kar je zopet en korak naprej.

Apeliramo pa še na vsa ostala društva, katere niso še v akciji, da to lahko store pri direktorij-ski seji, katera se vrši vsako drugo sredo v mesecu v dvorani s drugo Kunič, 15612 Waterloo Road, Stop 117. Lahko se pa tudi pismenim potom sporoči direktorij-skemu tajniku John Resnoviču, 529 E. 143. St., City.

Direktorij Slov. Doma je sklenil v sporazumu s tukajšnjimi organiziranimi društvi prirediti zabavni večer v korist Slov. Doma, in sicer dne 24. februarja zvečer v dvorani Josipa Kunič, 15612 Waterloo Road. Nastopilo bo tudi par dobrih slovenskih govornikov; več bo razvidno iz lepakov. Vstopnina bo prosta.

Konecne pozdravljam vse rojake in rojakinje širom Amerike.

Frank Ule.

Milwaukee, Wis.

Dovolite mi nekoliko prostora

v listu "Glas Naroda", da ome-

nim svoje želje glede tukajšnje

slovenske naselbine; ker pa nisem

izvrsten poročevalec, se zaradi te-

ga ne bom spuščal v zelo obširno

pisanje.

Najprej hočem omeniti stališče

Prof. dr. Mullin

Zdravnik - špecialist

za Slovence.

411 - 4th Avenue,

nasproti pošte

Pittsburgh, Pa.

ELEKTRIČNA PREISKAVA Z X-ZARKI

Star in izkušen zdravnik s 25-letno

praksno. Zdravi naglo in vse bolezn

Po sebn izkušnje imam v zdravljenju

tanj možnih bolezni. Ozdravim vsako

bolez, katere se lotim zdraviti. Najbolj

zdravila iz Evrope, Amerike in ostalih

delov sveta. Nizke cene in največji zastoj.

Točna preiskava in popolnoma zjam-

čeno. Prične k meni, pomagaj vam

v rešitvi. Prične k meni, pomagaj vam

v rešitvi. Prične k meni, pomagaj vam

v rešitvi. Prične k meni, pomagaj vam

v rešitvi. Prične k meni, pomagaj vam

v rešitvi. Prične k meni, pomagaj vam

v rešitvi. Prične k meni, pomagaj vam

v rešitvi. Prične k meni, pomagaj vam

v rešitvi. Prične k meni, pomagaj vam

v rešitvi. Prične k meni, pomagaj vam

v rešitvi. Prične k meni, pomagaj vam

v rešitvi. Prične k meni, pomagaj vam

v rešitvi. Prične k meni, pomagaj vam

v rešitvi. Prične k meni, pomagaj vam

v rešitvi. Prične k meni, pomagaj vam

v rešitvi. Prične k meni, pomagaj vam

v rešitvi. Prične k meni, pomagaj vam

Nekaj iz življenja nemškega cesarja Viljema II.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Feb. 1, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Friderik Viljem Viktor Albert Hohenzollern, nemški cesar, kralj Prusije, mejni grof Brandenburgske etc., je dosegel v teh dnevih starost 59 let.

Po treh in pol leta vojne je še vedno pruski kralj po božji milosti, Cesar ter glavni vojni gospod cesarstva, h kateremu spadajo nominalni zavezniki, ki pa so dejanski podložniki, ter cesarstvo z armadami, je enako glede velikosti onemu Avgusta ali Napoleonu, a veliko večje glede vojaške in ekonomske sile.

V zadnjem letu so ga napadali veliko bolj silno kot so ga napadali nekaj poprej. Olavare ene največje sile v zvezi proti njemu je pred kratkim izjavil, da se vojne ne vojne proti njegovemu narodu, temveč proti sistemu vlade, kateri je on vsi in inkarnacija. On je videl poraz in padece svojega odločnega sorodnika in so-avtokrata, ki je na njegovi iztočni fronti vladal cesarstvu, ki je bilo večje kot njegovo in se na bolj despotičen način ter slišal navdušene izjave revolucionarjev in radikalev po celim svetu, ki so pozdravljali ta padece kot preljud njegovega lastnega padeča.

Videl je nadaljno leto vojne, z znano veliko bolj oddaljeno ter vedno bližnjim porazom. Kljub temu pa je bilo tako kot je izjavil v svojem znanem govoru v Koenigsburgu, dne 25. avgusta 1919: — Ker smatram samega sebe za orožje svojega Mojstra, neglede na menjajočo se mnenja in naziranja, grem svojo lastno pot ki je le po-svečena prosperiteti in mirnemu razvoju naše domovine.

In vendar je videlo zadnje leto dogodke, ki se bodo morda materialno tikale bodoče usode Viljema II. in ki bodo gotovo izpremenili sodbo, ki ga bo izdala zgodovina glede njega. Nekako polovica duata diplomatičnih razkritij iz leta 1917 je vrgla nepričakovano luč na resničnost njegove trditve, da so bile njegove sile v preteklih letih namenjene edinele prosperiteti in mirnemu razvoju nemške domovine. Veliko je prišlo na dan glede postanka sedanje vojne ter glede dežela cesarja v vojnih tajnostih, ne da bi se pri tem ome-njalo prikriti diplomacije v zadnjih petnajstih letih.

Eden najbolj presenetljivih fenomenov v prvem in drugem letu vojne je bila sorazmerna obskurnost kaiserja. Ta človek, ki je bil tekom zadnjih petindvajset let eden najbolj slikovitih javnih zna-čajev, ki je stal skozi leta in leta na najbolj odličnem mestu javne-ga zanimanja celega sveta, se je umaknil v ozadje, ko je stopila nje-gova dežela v svetovno vojno, za katero se je njegova dežela, za-vestno ali nezvestno pripravljala.

Razen par molitev ter govorov v božanski pravici ter poročil glede posameznih obiskov na fronti, se ni slišalo veliko o kaiserju. Hindenburg, Ludendorff, Tirpitz in kronprince, za vse te se je svet bolj zanimal. Bilo jih je nekaj, ki so se vedno vstrajali pri misli, da je nemški cesar celo svoje življenje deloval za mir. Ob priliki prve obletnice izbruhov vojne, je rekel, da je njegova vest čista pred Bo-gom in zgodovino, da on ni hotel vojne.

Lahko se reče, da se teh nazorov in mnenj ne more vzdržati od strani javnega mnenja izven Nemčije. Razkritja Indonskega "Times" in poslanca Morgenthaua nam nudijo povsem drugačno sliko glede izbruhov sedanje vojne. Ta razkritja, kateri je objavil Hermann Bernstein, kažejo nemškega cesarja kot brezvestnega kovarja proti prijateljskim narodom, nič boljega kot sta Bernstorff in Luxburg. Brzojavka, kateri je poslal nemški cesar predsedniku Wilsonu ob izbruhu sedanje vojne, v avgustu 1914, ni kazala le pomanjkanja va-sti, temveč je značala, da je nemški cesar pravi predstavitelj Nem-čije v dvajsetem stoletju.

Cesarjevo leto se je pričelo z napačnimi napori glede mirovnega gibanja, s katerim so pričeli Nemci mesec poprej. Takoj po izjavo-ljenju teh naporov ter dočim je svet še ugibal glede izjave predse-dnika Wilsona o "miru brez zmage", — so objavili Nemci svoje ne-omejeno vojevanje s podmorskimi čolni, katero določbam kar do-mneva veliko ljudi, je vojaška stranka vsilila miroljubnemu Vilje-mu. Amerika je počasi zlezla v vojno in ko je enkrat storila to, je prišla ruska revolucija, ki je za nekaj tednov delala velike preglav-vice nemškim majestetam, ekscelencam in junckerjem. Opaziti je bi-lo v Nemčiji vedno množice se zahteve po demokratizaciji in smer predsedničkovega govora z dne 2. aprila je kazala, da bodo privile-girani razredi Prusije navidez oddali nekaj svoje moči in sile.

Zgodaj v aprilu se je slovesno objavilo, da se je pričel kaiser sam zavzemati za "novo orijentacijo", za iztiranje avtokratskega elementa iz ustav Prusije in cesarstva. To se je zabilo v glave šte-vilnih. Viljem sam gotovo ni tako črn kot se ga slika ali pa je videl pisanje na zid.

Konec leta in to kljub ponovnemu vpitju nemških "demokra-tov", kljub zahtevi za mirovne pogoje, ki bi bili sprejemljivi za državni zbor, kljub ponovnim izpremenbam v kancelarstvo in prus-kega ministrstvo, — pa je začel državni zbor z ravno isto silo, ki jo je imel prej ter prusko junckerstvo, še vedno nadvladajoče indu-strijsko prebivalstvo pruskih mest.

Domnevati, da se je demokratizacija, kateri je bil obljubil, za-držalo proti njegovi volji, da ni v stanu uvesti reforme, katere si tako iskreno želi, je domnevati, da je le brežživno v rokah vojaš-kih voditeljev. Ni je pa stvari v pretekli karieri Viljema II., ki je dokazovala, da je kaj takega. Le a priori domnevanje, da se ga je proti njegovi volji potisnilo v vojno, daje temelj za domnevanje, da je bil sploh kdaj kdaj orožje. Tako gibanje proti demokratizaciji kot ga je opaziti v Nemčiji, se je ustavilo ter je izginilo. Težko pa je domnevati, da se je kaj takega moglo zgoditi brez volje kaiserja.

Leto pa je prineslo tudi razkritja, ki delajo popolnoma neverjet-no misel, da je sploh kdaj posteno želel demokratizacijo ali da se ga je kdaj uporabilo kot strašilo od strani kake bolj preme-tne osebe. Prvo razkritje je prišlo pozno v juliju, ko je londonski Times prvič objavil dejstvo konferencie v Potsdamu 5. jul. 1914, ko je kaiser predsedoval zboru zastopnikov nemških in avstrijskih armad, mornarice, diplomatičnih zborov ter industrijskih interesov. Na tem zborovanju se je sklenilo, da se smrt nadvojvode Frana Ferdinanda in njegove žene porabi za pretežno izvajanje svetovne vojne. To izjavo, nikdar uspešno zanikano od Nemčije, je pozneje potrdil Hen-ry Morgenthau, ki je kot ameriški poslanik v Carigradu izvedel o dejstvu te konferencie od nemških in avstrijskih diplomatov.

Poleg tega je dobil Morgenthau enako jasne in avtoritativne izjave, da se je Avstrija, — težko brez nemške opore, — odločila za vojno že v maju. Nemčija pa je bila pripravljena potegniti svoj meč iz nožnice že pred osmimi leti, ob času konferencie v Algeiras.

Misel o miroljubnem kaiserju, katerega so njegovi generali po-časi prepirali, naj podpira svojega zaveznika v dejanju, započe-tem brez njegove vednosti, mora izgubiti vsled tega vso vednjo, da-siravno je par visokih glav gotovo obila kurja polt, ko je postalo znano, da bo Anglija, kljub vsem naporom kaiserja, da vspava An-glijo, kljub nevarnosti irske državljanske vojne, podpirala Fran-cijo. Vojno se je napravilo v Nemčiji in Avstriji. Kot pa pripomi-nja Mr. Morgenthau, "je bil sarajevski umor naravnost od Boga po-slan za nemško avtokracijo."

Nadaljno lumina Viljema kot "prince miru" je podal v preteklem avgustu James W. Gerard, prejšnji ameriški poslanik v Nemčiji, ki je objavil v pričetku opisa svojih doživljanj v Nemčiji brzojavko kaiserja z dne 14. avgusta na predsednika Wilsona, v ka-teri brzojavki se pojasnjuje vzroke za vstop Nemčije v vojno.

V originalnem sporočilu je pisal cesar: — Neutrlnost Belgije je morala Nemčijo kršiti iz strateških vzrokov, ker se je dobilo sporočila, da se Francija je pripravila navaliti na Belgijo. — Kai-ser pa je nato prečrtal besedo "sporočilo" ter napisal "novice", kot kaže fotografija originalnega sporočila.

Popustljiv človek bi morda pripisoval to izpremembo previd-nosti meči, ki ne more napraviti svoje opravilo močnejše kot bi ga

mogla dejstva podpirati. Na nesrečo pa je neki članek generala Freytag-Loerzinghoven, ki se ga je objavilo v dotičnem času v Nem-čiji, pokazal, da se Francozi v svojem prvotnem načrtu niso pripra-vili na vpad v Belgijo. Od tega so bili tako oddaljeni, da se sprva niso niti pripravili na svojo obrambo v slučaju nemškega vpada skozi Belgijo.

To pa ni bila edina osvetljuječa stvar v tem pismu. V tem pi-smu je obvestil kaiser predsednika Wilsona, da je kralj Jurij prin-cu Henriku pruskemu dne 29. julija 1914 obljubil, da bo ostala An-glija nevtralna v vojni, v katero bi bile zapletene Nemčija, Avstrija, Francija in Rusija.

Nekaj opravičila za zaupanja kaiserja v to obljubo, če se jo je sploh čelo, je prišlo na dan v septembru z objavo Vili-Niki kore-spondence. Serija brzojav, ki se jo je izmenjavala med kaiserjem in carjem v letih 1905, 1906, se je nahajala v carskih arhivih v Petro-gradu ter so jo našli revolucionarji. Brzojavke je objavil Vladi-mir Burčev ter jih je izdal Hermann Bernstein v Ameriki.

S staljša mednarodne politike je bila glavna stvar, katero se je razkrilo v teh brzojavkah skoro uspešen poskus kaiserja leta 1904, da se ustvari zvezo Francije, Rusije in Nemčije proti Angliji. Upo-rabljaljo nesrečo Rusije v japonski vojni ter vedno večje notranje nezadovoljstvo, je skoro prisililo carja skleniti dogovor, potom ka-terega naj bi izsilil priklonjenje Francije k zvezi. Vse to pa pod pred pretezo obrambe kontinenta proti takozvani "obkroževalni politiki", katero se je baje začelo proti Nemčiji od strani angleškega kralja Edvarda VII.

Dvojnost v domnevano poštenem kaiserju ni nič manj prese-ne-ljiva kot njegova lahkovernost. Ena izmed lepih točk tega do-govora je bila zavetje Danske od strani Nemčije in Rusije v slu-čaju vojne z Anglijo. To pa je dovelo do dodatnih razkritij v pre-tekli peseni od strani Aleksandra Izvolskija, ki je bil takrat ruski poslanik v Kodanju. Kot kaže, je Izvolski namignil kaiserju, da je vernost Francije z ozirom na dogovor dvomljiva, ker je obstajalo med Nemčijo in Francijo nerešeno vprašanje Alzacije in Lotarin-ske. —

— To vprašanje je uravnano, — je rekel kaiser. — V Maroko-feri leta 1905 sem vrgel Franciji pred noge rokavico. Ni je hotela pobrati in vsled tega vprašanje Alzacije-Lotarinške ne obstaja več.

Z eno besedo, ker se je Francija umaknila pred novimi provo-kacijami Nemčije v trenutku, ko ni bila pripravljena na vojno, je na-tihem priznala rop njenih provinc eno generacijo nazaj. Kot na-ravnostno ugotovilo doktrine, da ustvarja moč moč, je ta izjava za-nimiva, a vladarju naroda, ki uporablja tako dvomljivo teorijo gle-de vedenja svojega tradicionalnega sovražnika, jek omaj čestitati za njegovo mojstrstvo v državniški umetnosti.

Dogovor, v katerega se je carja prisililo, je odklonil prvi močni mož v njegovem ministrstvu, ki ga je videl — in najti je več riva-lov, ki zahtevajo zase to čast. Ker pa je bil ustavljen v svojem po-skusu, da odurji Francijo in Rusijo Angliji, — je pričel kaiser vle-či Anglijo na svojo stran proti Franciji in Rusiji.

To se je pričelo s pismom na Lorda Tweedmouth leta 1908, v katerem se je zanimalo vsak poskus ofenzivne mornariške politike od strani Nemčije, radi katere so Hohenzollernce po božji milosti strogo kritizirali v njih lastnem državnem zboru. Zadnje leto pa je prinesel novih dokazov tudi v tem pogledu Lord Haldane, načelnik angleških germandov pred vojno, je dokazal v svojih člankih v mančesterskem "Guardian" da si je prav do leta 1912, do pričetka zmede na Balkanu, kaiser prizadeval odtrgati Anglijo od njenih za-veznikov ali si vsaj zagotoviti nje obljubo nevtrlnosti v slučaju kontinentalne vojne.

Tako se razkrinjuje Viljem, — kot smo ga bili v stanu spoznati v preteklem letu, — kot drugi Luxburg, drugi Bernstorff, veliko hušji kot drugi Bismarek, ki ni bil nikdar zapleten v nekaj tako ne-poštenega kot je bil kaiserjev ruski manever. Kajti najmanj skozi petnajst let, mesto da je ohranitelj svetaovnega mira, je bil ta ne-odgovorni avtokrat vedno pozoren kovar, vedno neumoren delayce da spravi Jonatana proti Davidu in nato Davida proti Jonatanu.

Vse pa kaže, da je on v svojih lastnih očeh še vedno isti Viljem prijatelj Boga. Na svoj rojstni dan, pred letom dni, je rekel v od-govor na čestitke mladega avstrijskega cesarja: — Odklonitev na-še ponudbe za mir, — za mir, o katerem se ne bo razpravljalo krog zelene mize, — bo padla nazaj na one, ki so zavrnili našo odkrito-srčno dejanje sprave. Neomajna volja do zmage nemškega naroda bo z mečem izsilila mir, ki je potreben za blagoslovljeni razvoj na-roda. —

Stoječ v zavzeti Rigi v zgodnjem septembru pretekelega leta, se je zahvalil zmagovalnim armadam: — Naj se zgodi kar hoče in na-traja kolikor časa hoče, naprej na sovražnika, veselega sreča in z že-lezno voljo do zmage nad vsemi ovražniki Nemčije!

Štirinajst dni pozneje je kaiserjev kancelar, ki gotovo ni dela brez vednosti svojega gospodarja, v odgovoru na papeževo mirovno poslanico odgovoril:

— Odkar je prevzel kaiser vladno, je smatral vedno za svojo glavno in najbolj sveto nalogo ohraniti blagoslove miru za nemški narod in celi svet.

Ob novem letu je kaiser v nekem govoru na armado in morna-rico pripomnil naslednje:

— V sodelovanju z mojo armado je moja mornarica zopet doka-zala svojo uspešnost v drznih podjetjih. Nemški narod v orožju je povsod, na kopnem in na morju, dosegel velike uspehe. Zaupajoč v našo pravično stvar ter našo moč, stojimo pred letom 1918 s trdnim zaupanjem ter željno voljo. Vsled tega naprej z Bogom, na sveža dejanja in sveže zmagel!

Par dni pozneje je rekel delegatom poljskega regentskega sve-ta: — Vzemite, da boste najbolje služili svoji domovini, če boste skupaj z nemškim cesarstvom ter avstro-ogrsko monarhijo zasle-do-vali cilje, ki jamčijo blagobit človeštva ter mirno kooperacijo narod-ov. Blatenjen sovražnik se nam hvaličen, da sem bliž tegom tride-setih let svoje vlade, vsled neprestanih naporov, glavni zagovornik in varuh teh principov.

Z drugimi besedami vrjame v vse to on sam. On gre svojo pot smatrajoč se za orožje svojega mojstra, brez ozira na menjajoče se nazore in mnenja.

Poglavje o sovražstvu.

(Iz knjige JAMES W. GERARDA, prejšnjega ameriškega poslanika v Berlinu.)

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Feb. 1, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Na svoji poti iz Berlina v Ameriko, v februarju 1917, sem se pri nekem obedu v Berlinu sestal s slavnim ita-li-janskim zgodovinarjem, Ferrero. Tekom konverzacije po obedu sem ga opomnil na dejstvo, da je tako on kot neki Francoz ugotovil v svoji knjigi glede Amerike, da ga je proučevanje ameriškega naroda najbolj presenetilo po-manjkanje sovražstva.

Ferrero se je tega spominjal in v diskusiji, ki je sle-dila nato in katere se je vdeležil tudi slavn francoski pi-satelj Macel Prevost, so vsi soglašali v tem, da je v Evropi

več sovražstva kot pa v Ameriki. To pa prvič raditega, ker so evropski narodi omejeni na majhna ozemlja in ker ma-njka drugič Evropejem prilike za napredovanje in vsled tega želje, da potiska človek naprej ter obrača misli v bo-donost mesto v preteklost, kar tvori del ameriškega zna-čaja. —

V Evropi je mogoče v par urah potovati v avtomobilu skozi dežele, kojih prebivalci se bistveno razlikujejo med

GERARD, BIVŠI AMERIŠKI POSLANIK V NEMČIJI.

seboj, ne le glede jezika, navad in običajev, temveč tudi glede metod, misli ter telesne zunanosti.

Takoj, ko je izbruhnila vojna, je bil videti koncentrirani srd nemškega naroda obrnjen proti Rusom. Celo Liebknecht, ki je prišel k meni, da pokaže, da ni bil u-streljen kot se je poročalo v Ameriki, je govoril o nevar-nosti carizma in o sovražstvu nemškega naroda do Rusov. Pozneje pa se je, voden od vladajočega razreda ves srd Nemecev koncentriral na Angliji.

Karton v londonskem "Puch-u", ki predstavlja prusko družino, ki ima svoj jutranji "Hass", ni bil pre-tiran v številnih ozirih. Sovražstvo se kultivira v Nemčiji kot plemenito strast in tekmo vojne so tekmovali duhov-niki in generali med seboj, kdo bo z lepšimi besedami opeval sovražstvo.

Fraza "Gott strafe England" — Bog kaznuj Anglijo, — je bila razširjena po celi Nemčiji. Tiskalo se jo je na znamke, katere se je nato prilepilo na zadnjo stran pisem. Videl sem celo svojega nemškega telesnega stražnika, ki je lepil te znamke na hrbe vseh pisem, oficijelnih in ne-oficijelnih, katere se je poslalo iz poslanštva. Ko se ga je razkrilo, je prenehal. Papirnati denar je bil potiskan z besedami "Gott strafe England" in večkrat se je do-stavilo "und Amerika", čim bolj je vojna napredovala ter ni hotela Amerika izpremeniti določb ter ustaviti odpošiljanja zalog za zaveznike.

Vsakemu je znana Lissauer-jeva pesem "Himna sovražstva". Nič posebnega ni, da je poizvedel neki člo-vek v deželi, ki se nahaja v vojni, tako pesnitev. Posebno pa je, ter kaže duševno razpoloženje cele dežele, da je po-delil kaiser pesniku visoki red Rdečega orla drugega razreda kot nagrado za to posebno pesnitev.

Brez dvoma se je sprva z angleškimi vojnimi jetniki zelo surovo postopalo, jih stradalo ter teplo na poti s fronte in v koncentracijska taborišča. S častniki, celo ranjenimi, se je postopalo na okrut način in z večino teh jetnikov se je postopalo bolj kot s kaznjenci kot pa s častniki in kavalirji.

Ko je Nemčija počasi izprevidela, da se predsednik Wilson ne boji nemških glasov v Združenih državah in da se izvoza iz Amerike ne bo ustavilo, se je obrnila ta reka sovražstva proti Ameriki. V Nemčiji je prevladovalo naziranje, da nasprotuje predsednik Wilson večini nara-da Združenih držav, da ne predstavlja pravega razpolo-ženja Amerike in da je to razpoloženje ugodno za Nem-čijo. —

Na nesrečo so celo številni Amerikanci v Nemčiji potrjevali nemški narod v tej misli. Amerikanci so poto-vali naokrog, prirejali predavanja ter napadali svojo lastno deželo in lastnega predsednika. Časopisi pa so pri-občevali pisma slične vsebine od Amerikancev v Nemčiji. Eden najbolj delavnih izmed teh je bil neki Maurice Somborn, nemški Amerikaneec, ki je predstavljal v Nem-čiji neko ameriško trgovsko hišo. Hodil je povsod na-okrog ter napadal predsednika in Združene države. Po-stal je celo tako drzen, da je nekoč v navzočnosti števil-nih v moji lastni hiši rekel, da je bilo treba obesiti Bry-na, predsednika Wilsona pa še za eno glavo višje. Ameri-ški časopisi so nato poročali, da sem ga dal vreči po stre-žaju iz poslanštva. To je treba popraviti v toliko, da sem iz sebičnosti opravil to lastnoročno.

Vsled slučaja Somborn sem prišel na misel, naj se razveljavi vse potne liste onih Amerikancev, ki blatiijo svojo lastno deželo. Državni department je bil tudi mojih nazorov in tako se je vzelo potne listine številnim. Isti Somborn mi je pozneje pisal ter me prosil za odpustanje in iz Washingtona se mu je dalo nov potni list, da se je mogel vrniti v Ameriko.

V življenje.

In slišal sem temen koral iz grobov in videl kraljestvo noči,

kjer železo, zagrano v tul, pla-meni —

že plaho nazaj od trohne domov se vrača moj trudni korak.

Življenje, življenje, nebeški ti znak, zbudilo si zopet mi v prsih moči in razleščalo srce si mi v žar —

Kot zvezda visoka gre skozi vihar, iz večnega tira ne pade nikdar, takoj naj v življenje bleste iz temin skoz noč in mrakove se moje poti.

In naj je brez luči moj dan, naj v temnem požaru moj svod se temni,

z mrakovi v neskončnost obdan, naj črna bo zarja vrh mojih planin, a zvezde ne ugasi mi smrtni orkan, in v zarjo ne sliši se klic iz globin.

Mladost, oj, podaj mi nezmagani let in dvigni nad morje me gor v ne-dogled,

kjer večnosti sanja brezmejno oko naj solnce si novo pripnem na nebo, da v noč in vihar mi sijalo bo.

Kitajske čete v Franciji.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on Feb. 1, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 30. januarja. Oficijelno poročilo iz Pekinga da-nes pravi, da se je pričelo preva-zanje kitajskih čet v Francijo in da je to prvi oddelek, ki bo šel na bojišče. Dogovor za pošiljanje vojaštva je sklenila francosko-ki-tajska komisija in na prošnjo Tuan Či Julia bo kitajska vlada v ta na-men porabila bokerski odskočni-ski sklad.

Kitajska ima sedaj v Franciji že več kot 100 tisoč mož, ki so zapo-sleni pri vojaškem delu za fronto. Kitajsko vojaštvo pa se bo vdele-žilo tudi vojnih operacij in ne bo samo za hlapčevska dela. Število vojaštva je določeno, toda se iz vo-jajskih razlogov drži tajno.

Ljudsko štetje v Turčiji.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on Feb. 1, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, Nizozemsko, 30. jan-uarja. — Prvič v zgodovini Tur-čije bo zdaj izvršeno popolno ljud-sko štetje. Nek nemški statistik je bil določen, da vodi pripravljalna dela. Turški list "Sahab" pravi: "Mi smo edini narod v Evropi, ki nimamo oficijelnih podatkov pre-bivalstva."

Nova iznajdba proti potapljačam.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on Feb. 1, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C. — Neki iz-umitelj je izumel topovo kroglo, ki ne odskoči od vode in ne na-pravi zabee. Nova krogla gre v vodo, ko zadene njeno površino in eksplodira, če zadene na trd predmet, ali pa ob času, ki je do-ločen za eksplozijo.

Zdaj bo prekatere strel ravno-tako učinkovit, kakor če bi kro-gla zadela potapljalca direktno.

Mornarski department ne po-roča o detaljih, ker so tajnost.

D'namitard prijet.

Chicago, Ill. — Detektivs so pri-jeli Max Breitunga iz New Yorka na odredbo iz Washingtona. Pred-več kot dvema letoma je bil obto-žen v New Yorku, da je zapleten med zarotniki, ki so hoteli pognati v zrak ladje, naložene z municijo. Bil je pod \$25,000 poroštva.

SLOVENEK

Ima v zalogi Columbia gramo-fone, Slovenske, Hrvatske in sploh v vseh jezikih Columbia plošče.

Diamante, zlatnina, ure, oro-brnina in sploh kar želite v zlat-nini ali gramofonih in ploščah.

Cenike pošiljamo brezplačno.

IVAN PAJK,

Jeweler & Columbia Graphopho-ne Dept.
436 Chestnut St., Cincinatti, Pa.

Vzroki laške katastrofe.

(Poročilo poročevalca HERBERT COREY-A v "Globe".)

ARMADA JE BILA INFICIRANA OD PEVEGA PRIČETKA IN IZDAJALCI SO ZADRŽALI UPORABO POLNE SILE NARODA PRI ZADNEM OKTOBRSKEM UMIKANJU. — IZDAJSTVO SO JAVNO PRIDIGOVALI PO CELI ITALIJI. — PRONEMŠKA PROPAGANDA. — DELOVANJE PACIFISTOV.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Feb. 1, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Italija je bila preplavljena z izdajstvom od onega dne naprej, ko je stopila v vojno. Pro-nemška propaganda so izvajali tako javno kot da so tozadevni članki oglašali za kako novo vrsto miša za britje.

"Oficijelni socialisti" niso le govorili o miru v italijanski poslanski zbornici, temveč so tudi pridigovali mir ali revolucijo ali oboje v predalih cele vrste listov, glede katerih se poroča, da jih je bilo nad sto. Celo po oktobrskem porazu so priredili zborovanje, na katerem se je sklenilo, "da oslone program stranke neizpremenjen".

Pacifisti so slabili narodno delavnost s pacifizmom, ki je še vedno bolj starodrevski in bedast kot je vrsta, katero podpirajo v Zdr. državah.

Opozicija proti vojni, proti armadi ter proti vladi, ki je bila odgovorna za primerno vodstvo obeh prejšnjih, ni bila niti "odprta", niti "napol prikrita". Opozicija je stala po cestnih vogalih ter kričala. Celo v armadi sami je bilo najti veliko število častnikov, ki so bili očitno za mir. V Italiji se ni nikdar trdilo, da je vojna popolnoma, dasiravno je par pisateljev skušalo pojasniti italijanskemu narodu resnični pomen vojne.

Izdajalci so zadržali Italijo, da ni mogla razviti svoje polne sile, — mi je rekel nek visoki častnik. — Ti so bili v veliki meri, — ne v polni, — odgovorni za oktobrski poraz. Trideset živahnih dni streljanja bi jih iztrebilo.

Razmere, ki so neovirano vladale v Italiji zadnje dve leti, su vredne, da razmišljajo o njih narod Združenih držav. V razmerah obeh držav je najti neko gotovo vporednost. Italija se je vrgla v vojno, ker si ni mogla še nadalje drugače pomagati. To pa je natančno isto, radi česar so šle Združene države v vojno. V obeh deželah je bil močan pronemški element. Dogodki so pokazali, da je bil ta element izdajalski v sreči tako v Italiji kot v Združenih državah. Pacifizmom so dovoljevali pridigovati izdajo pod pretvezo, da je to prosti govor.

Izdajalci so bili v veliki meri uspešni v Italiji. Ali se jim bo dovolilo biti uspešni na isti način tudi v Združenih državah?

Reči je treba povsem odkrito, da je bila italijanska vlada, katero je treba razlikovati od parlamentarne večine, kontrolirane od Giolitti-ja, vedno lojalna in zvesta za vojno. Čuti pa je sebe na nevarnih tleh, ko je skušala iztrebiti izdajalstvo. Po pravici ali krivici je čutila italijanska vlada, da bi vsakemu tozadevnemu poskusu sledila zmaga opozicije in ta opozicija je bilo notorično proti vojni. Opozicija je tudi vedno imela na razpolago glasove v poslanski zbornici. Teh glasov se ni uporabilo edinele iz stihau, da ima dežela še vedno na razpolago vrvi in kole.

Predno je mogoče razumeti italijanski položaj, je treba vzeti v poštev, da je bila Italija pred vojno proti Avstriji, a za Nemčijo.

Ko je izbruhnila velika vojna, je pretežna večina italijanskega naroda želela ostati nevtralna. Razumeti je treba, da je Italijan po svoji naravi intenzivno miroljuben človek. On je ponosen in njegov temperament je nagel, on ljubi svobodo in demokracijo, a ni bojevit. On je le hotel, da bi se ga pustilo pri miru. Na nesrečo zanj pa so bile razmere proti njemu. Italija ne pridobiva dosti hrane, da bi mogla prehranjevati svoje prebivalstvo ter ne pridobiva sploh nobene premoga. Na eni strani je bila avstrijska meja, katero so držali Avstrijci in Nemci in na drugi strani morje, katerega so držali zavezniki. Nevtralnost je bila vsled tega nemogoča. Nobena stran bi ne hotela živeti nevtralnega.

Italija se je morala boriti — ali pa sestradati, — je rekel Nitti, član italijanskega vojnega kabineta.

Italija se je nahajala v rokah zaveznikov, — je rekel "diktor" Giolitti, ki je bil vedno politični predstavitelj Nemčije v Italiji. — Lahko bi jo izstradali.

To pa ni bila prav posebno primerna pot za ugotovitev položaja. Če se je priznalo, da se je morala Italija boriti ali pa sestradati, — in nihče ne bo dvomil o tej ugotovitvi, — je bila le ena stran, na kateri se je mogla boriti. Ta stran je bila ona zaveznikov. Italija je bila pro-nemška v svojem čustvanju, a vsak poskus, da bi se borila na strani Avstrije, bi dovedel preko noči do revolucije. Italijan je miroljube, a ima zelo dober spomin. Spominja se let, generacij zatiranja in sovražnosti od strani Avstrije. Sovražstvo do Avstrije je tako globoko vsejano v srce vsakega Italijana kot je njega ljubezen do solunne luči.

Na ta način se je to uravnalo. Avstrijski in nemški diplomati so mislili, da bodo lahko vzdržali Italijo izven vojne s pomočjo edine sile barantanja. Dočim se je celi čas to sovražstvo do Avstrije zbiralo v italijanskih prsih.

Buelow in Burian, zastopnika Nemčije in Avstrije, sta imela pojedino v Rimu na čast njih uspehom v isti noči, ko se je Giolitti-ja, to je moža, ki je bil delal zanje, kamenalo na cestah Rima. — D'Annunzio in drugi govorniki so vzporedili teden dni trajajočo kampanjo za vojno ter zmagali. Vojno napoved se je objavilo v poslanski zbornici.

Celo v tem času pa niso bili voditelji v parlamentu gotovi, če stoje na trdnih tleh.

Težko krivico se napravi Italiji, če se izjavlja, da je stopila v

vojno edinele iz sebičnih nagibov. To je bilo stališče, ki so ga zavzele sovražne sile in ki ga je na tihem sprejela tudi velika večina zavezniškega in ameriškega časnopisa. Njeni poudarki, da je šla v vojno, so bili najvišji kar jih more imeti kak narod, — namreč oni samoohranjenja. Povsem na človeški način pa je Italija ob istem času upala napraviti dobiček za svoje izdatke. Upala je popraviti svoje meje, da bi bila v bodoče varna pred izdajalskimi napadi od strani Avstrije.

Italija in Avstrija sta bila člana trozveze skozi leta. Najti pa je izobličeno dokazov, da je Avstrija v vseh teh letih vedno skušala pospeševati svoje interese na stroške svoje zaveznice. Avstrija je enostavno smatralo Italijo za državo, katero se lahko izrablja ali uniči.

Italija je skozi dolgo časa čutila, da leži njena varnost v tem, da dobi stališče na vrhunih. Ona ve, da je miroljubna v svojih namenih, prav kot ve, da je bil njen prejšnji zaveznik izdajalski skozi vsa leta zveze. Če bi se nahajali fort, zgrajeni od Avstrije na planinskih vrhuncih, v njeni posesti, bi bila primeroma varna pred napadom od strani Avstrije. Istotako bi jo posest Trsta ob Jadransko varovala proti navalu Avstrije. Italijani so že zelo dolgo gojili zelo naravno željo, da vidijo oživitvorojeno "Veliko Italijo". Njih teritorialne aspiracije pa se dejanski omejujejo na uravnavo črt, vsled česar naj bo politična meja prišla v soglasje z brambro sposobno vojaško mejo. Z drugimi besedami ni bilo razširjenje, temveč bila je varnost sen Italije.

Interesi, dolgo obstoječe sovražstvo in pritisk sile, — vse to je dovedlo do vojne napovedi Italije na naslov Avstrije. Za nekaj časa potem, ko se je doseglo to, je bilo upanje Italije, da bo mogoče izogniti se vojni z Nemčijo. Sedaj se ji zdi absurdno, da je skušala napraviti ribo iz ene vrste Nemcev ter meso iz druge vrste, a to se je takrat res zgodilo. Vendar pa ni pravilno reči, da je bila Italija nelojalna stvari zaveznikov a svojim obotavljanjem, da napove Nemčiji vojno, razven če ob istem času priznavamo, da so bje Združene države nelojalne napram zaveznikom, ker niso napadle Turčije.

Interesi in potreba so dovedli Italijo, da je napovedala Avstriji vojno ter so jo ob istem času svariili pred vojno proti Nemčiji. Kot država, — ne le politično, temveč kot narod, — je bila Italija bolj prijazna Nemčiji kot katerakoli država, zapletena v veliko vojno. Tako majhno važnost se je polagalo na napoved vojne proti Nemčiji, da mesec pozneje možje, ki so bili drugače dobro informirani o tekočih zadevah in dogodkih, niso vedeli, kako stoji stvar z Nemčijo. Nobenega dvoma ne more biti, da je Italija upala, da ne bo nikdar prišla v oboroženi konflikt z Nemčijo.

Velika njena zaslug pa je ter tudi dokaz oživljenega nacionalizma in sicer vsled invazije, — da ne skuša še nadalje delati razlike med posameznimi sovražniki.

Amerikanci v ognju.

BITKA PRI MONTEREY.

V tej seriji člankov ste gotovo čitali, kako je Caharija Taylor, nekaj smesno majhne skupine, porazil mehiško armado, ki je bila trikrat tako velika kot pa je bila njegova, in kako je v zgodnji spomladati leta 1846 preplaval severno Mehiko.

Kljub poznejšim ojačenjem je imel ta odlični, stari vojak manj kot 7000 mož na razpolago. S to malenkostno silo se je lotil uničevanja veteranskih mehiških armad na njih lastnem ozemlju ter zasedenja vsake utrjene postojanke in vsakega utrjenega mesta, ki bi ležalo na njegovi poti.

To je bila naloga, katere sploh ni bilo mogoče izvršiti. Mehikanci so vedeli to in vsak drugi je to stotako vedel. Vsakdo je vedel to, razven starega Caharije Taylorja samega. Ker pa ni mogel niti sard priti do razumevanja pomena besede "neuspeh", se on in "neuspeh" nista nikdar srečala.

Bilo je v maju 1846, ko je prekorčil Taylor reko Rio Grande, se polastil Matamorasa ter pričel s pohom prav v srce Mehike. V avgustu je prišel do trdnjave in mesta Monterey, o katerem se je domnevalo, da je nedavneto. Taylor je imel s seboj le 6625 mož, povečini mlade milicije. Mesto pa je branilo 10,000 rednih mehiških vojakov pod poveljstvom generala Ampudia.

Grčki krog Monterey so bili posejani z mehiškimi baterijami. Zidovje mesta je bilo strogo zastraženo in po celi okolici je urogolelo guerilla-strelec ter sovražnih mehiških kmetov.

Taylor se je dne 9. septembra utaboril tri milje od mesta in porabil naslednjih deset dni za poizvedovanje ter za dovršenje načrta, kako bi se vzelo mesto z nastokom. Mehška armada, varna za zidovi in baterijami, je mirno čakala trenutka, ko bo ta mala peščica Yankeejev pričela z nastokom, nakar se jo bo razbilo na kose.

Bilo je dne 19. septembra, ko je pričel Taylor s svojim napadom. Poslal je generala Worth z divizijo milice, naj korsa krog utrjenega griča, na katerem je stala škofovska palača, ter izčisti baterije sovražnika, ki so se nahajale na Saltillo cesti, za gričem.

Glavni oddelek armade pa se je potisnil ob istem času naprej, da se upravi zakope naravnost pred mehiškim levim krilom ter središčem.

To zadnje gibanje se je izvršilo v noči. Ko je napočilo jutro, so bili ameriški zakopi gotovi ter ameriški topovi v svojih postojankah.

Ob zori je otvoril Taylor artilerijski ogenj na mesto. S citadele in drugih visokih fortov so odgovarjali mehiški topovi ter znel so

je živahen artilerijski dvoboj. Ampudia je gotovo pričakoval nekaj silnega ter je bil vsled tega pripravljen. Vedel je, da ne morejo lahki ameriški topovi nikdar razbiti močnih zidov Monterey. Vsled tega se je tudi pripravil za udobno artilerijsko bitko iz velike razdalje.

Taylor pa je imel na drugi strani v glavi popolnoma drugačen načrt.

Dočim so njegovi topovi grmeli na mehiško središča in levo krilo, je odposlal generala Quitmana z naročilom, naj zavzame z naskokom najbolj močno in najbolj nevarno izmed gričevnih baterij sovražnika. Dočim je vršila brigada Quitmana ta posel, sicer z velikimi težkočami, a s končnim uspehom, si je drug ameriški oddelek izsilil svojo pot v dolnjeni del mesta in general, s prvim polkom iz Ohia, si je priboril pot v Monterey na neki drugi strani.

Medtem je izpraznil general Worth Saltillo cesto sovražnika ter obrnil zajete mehiške topove proti griču, na katerem je stala škofovska palača. Pol dne obstreljevanja, kateremu je sledil naskok, je spravilo Amerikance na vrh griča, katerega je sovražnik v begu zapustil.

Dasiravno se je zavzelo zunanje utrdbे ter skoro polovico mesta, boja še vedno ni bil konec. Hiše v Montereyu so bile zgrajene iz debelega kamena. Vsaka hiša je bil majhen fort, katerega so obupno branili junaški mehiški vojaki.

Tako so si morali vojaki Taylorja izvojevati pot, korak za korakom, hišo za hišo, skozi štiri dni, dokler ni bil končno zlomljen odpor Mehikancev. Ko je napočilo jutro 24. septembra, se je vzdržala še citadela. Tekom jutra pa se je udala tudi ta. Celo mesto je bilo sedaj v rokah Taylorja — in to vsprico malenkostne izgube 488 Amerikancev, ki so bili ubiti ali ranjeni.

Prestrašeni branilci so se bali masakra od strani Amerikancev, a Taylor ni bil nikak morilec. Svojim ljudem je prepovedal ubijati ali pleniti in mehiška armada, ki se je udala, je smela odkorakati naslednji dan iz mesta s polnimi vojaškimi častmi.

Nov predor: pod Hudsonom.

Washington, D. C., 30. januarja. V teku enega tedna se bo vršilo posvetovanje med zastopniki države New York in New Jersey ter med županoma iz New Yorka in Jersey City zaradi zgradbe novega prekopa pod Hudsonom. Ta prekop bi bil namenjen za vozove in avtomobile. Dva tretini stroškov bi bila pokrila država, ostalek pa federalna vlada.

ODGOVOR

na
"Tri pa pet je osem,
pa me ugani, kdo sem".
v Chicagi.

Trikrat sem čital že,
večkrat prebral,
a nisem ugнал te,
nisem spoznal.

A krasna devojka
res moraš biti,
ker znaš tako pristrano
"ponudbo" zložiti.

Jaz fantič korajžen sem,
lep in še mlad,
a kar je najglavnejše:
tudi bogat.

A slike ne pošljem,
se stroškov bojim
in rajše v gostilni
pri zganju sedim.

Če me hočeš imeti,
mi odpisij nazaj,
ali se pa pridij prepričat,
če fant sem za kaj.

(Adv.) Emil.

OBISK V UREDNIŠTVU.

V našem uredništvu sta se zgledila rojaka korporal Mr. Joe Godez in First Class Private Mr. Fr. Trader. Oba sta iz Sheboygana, Wis., in sta že leta 1916 prostovoljno vstopila v ameriško armado. Predlansko leto sta bila z ameriško ekspedicijo pod generalom Pershingom na mehiški meji. Pred nekaj dnevi sta bila promeščena v vojaško taborišče v tukajšnji okolici. O vojaškem stanu sta se izrazila prav povoljno. Pravila sta, da dobivajo vojaki redno mesečno plačo, da imajo dovolj hrane in da stanujejo v toplih barakah.

Pes pomagal odkriti umorjenega človeka.

Chicago, Ill. — Emma Papke je odšla na dvorišče, da potolaži psa. Preiskala je vse kote v veži, toda ki je silno lajal. Ko je prišla doli

Jugoslovanska Katol. Jednota

Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900.

Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:
Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Bx 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:
JOHN GOUZE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M" So. Chicago, Ill.
IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:
GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480.
JOHN RUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:
JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn.
MATT. POGORELEC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:
RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK ŠKRABEC, Stk. Yds. Station RFD, Box 17, Denver, Colo.
FRANK KOČEVAR, Bix 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.
Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

po stopnicah, je naletela na mrtvega očeta, ki je imel prerezan vrat. Hiši je takoj obvestila policojo, ki je prišla kmalu na lice mesta. — Preiskala je vse kote v veži, toda ki je silno lajal. Ko je prišla doli

Iz zakladniškega urada.

W.S.S.
WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE
UNITED STATES
GOVERNMENT

HRANI IN POSOJAJ SVOJE PRIHRANKE

STRICU SAMU.

On jih potrebuje sedaj
Vi jih boste potrebovali po vojni

**KUPUJTE
VOJNO VARČEVALNE
ZNAMKE
OBVEZNICE VLADE ZDRUŽE
NIH DRŽAV.**

Nosijo štiri odstotne obresti, plačljive na četr letu.
Lahko pričnete

S PETINDVAJSETIMI CENTI.

Če kupite varčevalno znamko Združenih držav.

Vaš poštar, vaš bankir, vaš časopis in številno drugih prodajalnih a gentur vam bo povedalo vse glede teh znamk. Oglejte si jih!

TO JE VAŠA DOLŽNOST.

TO BO OHRANILLO ŽIVLJENJE

TO BO IZVOJEVALO VOJNO.

Vojno-varčevalne znamke in Slovenci.

Zelo ugodna in redka prilika se nam nudi ravno sedaj z nakupovanjem vojno-varčevalnih znamk prihranjeni denar nadvse varno in z dobrimi obrestmi naložiti, zaeno pa tudi pokazati vladi in podanikom Združenih držav, da smo vredni zaupanja, ker nas vsled napovedi vojne Avstroogrski ne smatrajo za sovražnike. S tem smo obvarovani ogromne škode ter rešeni iz zadrege, katere bi bila prinesla nedržavljanom mnogo skrbi, neprimlik in razočaranj.

Za nas Slovence bo najpripravnije, da kupujemo znamke, katere bo mogoče dobiti skozi mesec januar po \$4.12, vsak prihodnji mesec do konca decembra 1918, bodo stale po en cent več; iste bomo pripepovali na takozvani vojno-varčevalni certifikat, ki je načrtan in ima prostora za 20 takih znamk. Po preteku pet let, to je dne 1. januarja 1923, bo izplačala zakladnica v Washingtonu, ali pa katerakoli pošta v Združenih državah znesek \$5.00 za vsako, na certifikatu prilepljeno znamko, ali pa za ves polepljen certifikat z 20 znamkami znesek \$100.00.

Pri dvasjet znamkah, katere stanejo tekom meseca januarja 1918 \$82.40, bomo pridobili \$17.60, ali pri eni znamki 88 centov. V slučaju, da bi bil kdo kdaj pozneje, ko bode kupil znamke v denarnih potrebah, ali pa bi jih hotel zamenjati v gotovi denar, ga bo zanje dobil lahko nazaj vsak čas, na odpoved, po preteku desetih dni s približno 3% obresti, najsihoda na katerikoli pošti v Združenih državah.

Omenjene znamke prodajajo vse pošte in banke širom Združenih držav. Priporočati bi pa bilo, da se jih Slovenci kolikor mogoče nabavijo pri naši tržki, da potem lahko pokažemo s skupnim zneskom, kaj smo vsi skupaj storili za deželo, katere nas je sprejela v svoje naročje, nam dala kruha in zasluzka, kakor bi ga ne bili našli nikjer na svetu.

Ako se bodo rojaki odzvali našemu klicu v polni meri, v korist samim sebi, in slovenskemu narodu za ugled, bomo imeli obilo dela in skrbi brez zasluzka, toda z veseljem smo pripravljeni za vsevažno stvar storiti vse, kar je v naši moči.

Na celem svetu se dandanes ne more denarja bolj varno in obrestonosno naložiti, kakor v vojno-varčevalnih znamkah Združenih držav. Vsak jih zamore dobiti v vrednosti en tisoč dolarjev, in ne več. Sezite po njih brez odloka, vsak po svoji moči.

Kadar nam pošljete denar, priložite 16 centov v znamkah za poštnino registriranega pisma, v katerem vam bomo poslali znamke.

Pripravljeni smo tudi vojno-varčevalne znamke hraniti pri nas, in v takem slučaju se nam naj pošlje poleg denarja za znamke le 3 cente za poštnino pisma, v katerem bomo poslali potrdilo.

Vsako naročilo naj bode podpisano s lastnoročnim podpisom istega, ki bode kupil znamke.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

TVRDKA FRANK SAKSER

82 CORTLANDT STREET,

NEW YORK, N. Y.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijjskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

CENA SAMO 25 CENTOV.

STENSKO MAPO CELE EVROPE \$3.00.

VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI ZDINJENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELI SVET, CENA \$3.00.

ZEMLJEVID PRIMORSKE, KRANJSKE IN DALMACIJE Z MEJO AVSTRO-OGRSKE Z ITALIJO. — CENA JE 25 CENTOV.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

SLOVENSKO

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Incorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvaniji.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: F. S. TAUCHER, 674 Ansay Ave., Rock Springs, Wyo.
Podpredsednik: JAKOB DOLENC, box 181, Broughton, Pa.
Tajnik: FRANK PAVLOVIČ, box 647 Forest City, Pa.
Pomočnik tajnika: AVUGUST GOSTIŠA, box 310 Forest City, Pa.
Blažnik: JOSIP MARINČIČ, 5805 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pomočnik blažnika in zanjnika: ANT. HOČEVAR, RFD. No. 2, box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadz. odbora: JOSIP PETERNEL, box 95, Willock, Pa.
1. nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 48, Burdine, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBREŽAN, box 72, E. Mineral, Kans.
1. porotnik: FRANK TEROPČIČ, R. F. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VEHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradno glasilo: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki so naprošeni pošiljati vse dopise direktno na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se plačuje edino potom poštnih, ekspresnih ali bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov, na naslov: Frank Pavlovič, Farmers & Miners National Bank, Forest City, Pa.

V službo, da opazi družbeni tajnik pri poročilih glavnega tajnika kakšne pomanjkljivosti, naj to nemudoma naznanijo uradu glavn. tajnika, da se samore napako popravi.

Krošnjar

ROMAN IZ AMERIŠKEGA ŽIVLJENJA.

PRIREDIL J. T.

10

(Nadaljevanje.)

— Le previdno — je svaril prvi ter zamahnil z roko. — Zakaj bi tega ne vrzela? — Nikdar se nisem držal v svojih rokah tako elegantni in vendar polnih oblik kot so njene in tudi oni ve, kaj uči v njej. — Ona lahko svojih 1500 dolarjev dobi nazaj pri prodaji. — No, in zakaj ne naprej? — Prvi potrebujemo za izvedenje načrta več denarja kot ga imamo sedaj in katerega je treba še spraviti skupaj in drugič bi rad medtem časom zmotil še neko drugo pičlico, ki je priletela iz gnezda tako sveža, kot da je ravno zlezla iz jajca. — Spekulacija z denarjem? — Ne vrjameš, kajti deklica je druge vrste. — Tako je še nedotaknjena, močna, a vendar tako plašna, da mi je šlo po vseh udih, ko sem ji prišel v bližino. — Zelo lep naerti — je odvrnil Sifit ter vrgel ostanek smodke v ogenj. — Upam, da se bo vse dobro izvršilo. In če se bo, vam bom vedno hvaležen, da sva se sestala in potovala skupaj. — Kakor se mi zdi, ste začeli loviti sedaj v enem revirju črno in belo divjačino. Samo nečesa ni manjka. Prenalo družbe imam. — Ali bi me ne mogli uvesti v kako družino? — Sifit, bodite vendar pametni, če hočete, da bova skupaj de lovila.

Te besede je izgovoril Baker nekoliko jezno in stisnil obrvi. Mene smatrajo vsi tukaj kot farmerja, ki prihaja z Juga. Kot tak sem se tudi zadnje poletje seznanil v Saratogi z več družinami, ki so se mudile tam. — Ko sem se vrnil sem, sem obnovil z njimi prijateljstvo. Nikomur ne pade v glavo, da bi bil pravzaprav s se vera in da stojim z vami v kakem razmerju. — Ako bi to izvedeli, se vsi najini načerti razblajajo v nič. Zaukrat nam nicesar drugega ne preostaja, kot poskušati srečo z igranjem. Jaz bom že spravil skupaj par težkih ljudi, katera bova skušala oskubiti.

Tudi z igranjem je vrag. — Ljudje sa precej nezaupljivi. Ako nama pridejo na sled, se bova le težko izkopal iz zadrege. Pred vratmi se je vstavil farmerski voz. — Voznik je stopil v sobo ter sedel k peči.

— Nocoj se vidiva — je rekel Baker ter si začel zapenjati suknjo. — Jaz bom že obiskal par znancev.

Sifit ga je spremljal do vrat. — Ali imate pri sebi revolver? — ga je vprašal komaj slišno. — Seveda. — Zakaj pa vprašate? — Ne vem, zakaj. — Današnje razpoloženje mi nič kaj ne ugaja.

— Gotovo ste malo preveč jedli. — V tem podnebjju se ne sme šlovec preveč nabasati. — Najboljše storite, ako izpijete čašo viskija, zmehčane ga kropom.

Sifit je skomignil z rameni, nakar sta se ločila. Krog sedme ure zvečer so začeli prihajati v Grocerijo gostje. Prihajali so večinoma po cesti, ki vodi v notranjost dežele, nekaj jih je pa prišlo tudi po stezi od reke. — V mesečini je bilo natančno videti čola, priklenjen k bregu.

Soba je bila razsvetljena samo z malo svetilko. Poleg kamina je sedelo več mož, ki so skoraj vsi molčali. Obledeni so bili precej čudno, ne po kmečko, ne po gospodsko.

Par jih je imelo na sebi celo škornje in frak. Ljudje so začeli počasi izginjati v sosednjo sobo, odkoder se niso več vračali.

V najtemnejšem kotu je sedel star mož s dolgo sivo brado. — Njegove male oči so neprestano svigale od gosta do gosta.

Obleden je bil v debelo suknjo ter v debele platnene hlače. Na glavi je imel ponošen klobuk, noge so mu pa tele v težkih čevljih. Široka pleča so pričala o njegovi silni moči, kar se pa ni posebno strinjalo z njegovo sklonjeno postavo. — Poleg sebe je imel krošnjo in debelo palico.

Ni sedel še dolgo časa, ko so stopili trije možki v sobo ter šli naravnost k bari.

— Zganja! — je zaklical prvi, ki je bil navidez med njimi najmlajši. — To bo še najboljše, kar se dobi tukaj. — Proklete, tako sem žejen, da bi ga izpil celo galono. — Hej, gospodje! — je rekel onim, ki so sedeli pri ognju — ali ga boste tudi vi vsak kozarček?

Vodina je vstala in krčmar je začel pripravljati kozarce. — Dobro srečo! — Nazdravje! — so si nazdravljali vsivprek. Oni, ki je plačeval za piščo, je nasenkrat zasnil na svoji rami jelko roko.

Ozi se je in opazil pred seboj krošnjarja.

KRASNA PONUDBA.

Doctor Sloan glavni Specialist X-žarkov sudi svoje službo vsem bolnikom in s tem da priliko vsem onim, ki so bili neuspešno zdravljeni od drugih zdravnikov in potrošili velike svote denarja ne da bi dosegli take uspehe

Ne plačajte za neuspešno zdravljenje.

Moj urad ima vse moderne priprave za popolno preiskavo in zdravljenje vseh dolgotrajnih bolezni. Moj namen in sam obisk vas bo prepračil. Ne čakajte svojega zdravnika, da vas pusti in pošlje k meni, pridite sami. Je oskraviti vsakega bolnika

POSEBNO NAZNAVILLO.

Jaz hočem Vaše zaupanje, jaz hočem, da se s Vami pomenim o vsem težavah v vašem lastnem jeziku. Zapišite, da jaz nisem navaden zdravnik, ampak specialist z več let skušnje v zdravljenju bolezni kot je Vaša, take, ki so drugi opustili, čimdalje ste bili bolni in čimdalje komplicirana je Vaša bolezen, tembolje volim, ker jaz šelim storiti, kar so drugi pustili, pa niso mogli storiti. Jaz nečem niti centa vašega težkega znanstvenega denarja, dokler Vam ne pokažem kaj smam narediti. Ni vam potrebno izgubiti delavni čas in zdravljenje je prijetno brez vseh bolečin: torej različno od vseh drugih. Jaz imam eduvito stroje za zdravljenje vaskovrstnih bolezni in čudili se boste. Ako me obiščete, Vas bom osebno zdravi in namenom, da vas oskravim v najkrajšem času. Moja popolna preiskava z rabiženjem X-žarkov bo pokazala pravo bolezen če so drugi le mislili, pridite k meni in dokazal bom. Odlašajte, ampak pridite takoj, ker nazadnje boste le prišli, saj ne zdej!

Vabim za prelevaro in navseto zastoj.

Govori se PROF. DOCTOR SLOAN
Specialist
408 SIXTH AVENUE
Uradne ure: dnevno od 9. jutnja do 5. večer. Ob nedeljah od 9.30 gmo do 1. popoldne.

Nasproti
Kaufman Barco prodajalni
PITTSBURGH, PA.

— Gospod, ali bi mogel govoriti z vami par besed? — Sedaj? — Ta trenutek se mi ne zdi posebno ugoden. — Ali je stvar tako nujna?

— Upam, da se lahko pogovoriva v dveh minutah. — Dobro, če je tako.

Šla sta iz hiše, kjer je začel krošnjar govoriti: — Kaj ne, da ste prišli sem igrat, Mr. Aston? — Jaz bi rad videl, da bi danes ne igrali, ampak da bi šli domov.

— Hudiča, kaj vas pa to briga? — Ali je to vse, kar ste mi imeli povedati?

— Še par besed, Mr. Aston. — Prihodnji teden bi morali plačati precejšen račun neki newyorški trgovini. — Tega pa ne nameravate storiti, pač pa čakate blago, katerega hočete prodati in zatem napovedati bankrot. — Vidite, kako daleč vas je privedla igra.

— Stojte! Lazete, stari lopov! — je vzkliznil in segel v žep. Načrta pa ni mogel izvršiti, kajti stavec ga je bil prijel s tako silo za roko, da mu je skoraj odrevenela.

— Poslušajte se dve besedi, Mr. Aston. — Pustite revolver lepo na svojem mestu in ne postanite morilec. — Povem vam, da ne boste dobili iz New Yorka blaga, s katerim hočete spekulirati. — Jaz sem vas prijatelj. — Idite z menoj in pustite igro pri miru. — Včeraj ste veliko izgubili, danes boste pa še več. Ako boste skrbno varčevali z denarjem, boste imeli kmalo toliko skupaj, da boste plačali račun. — Postanite pošten in ugoden mož. — S tem boste zopet zadobili kredit.

— Mladi mož ga je dolgo časa gledal v oči, potem je pa začel eljati: — Odkod ste pa dobili te novice? — Kako veste za moje misli, katerih niti sam n'nam? — Naenkrat se je razjezil in začel glasneje govoriti. — Ali veste, prokleti Jud, da bi vas smel z vso pravico vstreliti? — Zakaj ste vendar tako predrzni, da hočete s svojim ohrskovanjem škodovati ljudem?

Hotel se mu je iztrgati, toda krošnjar ga je močno držal. — Le pomirite se gospod. Revolver vas ne bo rešil, če se sami ne boste rešili. — Jaz ne vem nicesar drugega, kot vedo vaši trgovski tovariši na vzhodu. — Vašim newyorškim prijateljem so znani vsi skrivni nameni. — To je vse, kar vam morem in smem povedati. — Pojdite domov, Mr. Aston in pokažite, da se močje na vzhodu z menoj vred motijo. — Pretrgajte vez, ki vas veže do te špe-lunke. — Storitve in vidieli boste, da se boste rešili. — Če pa hočete moj dober svet plačati s strelom, ga pa plačajte.

(Dalje prihodnjič.)

Dr. J. V. GRAHEK

edini slovenski zdravnik v Pennsylvaniji

843 E. Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

Ahnov nemško-angl. tolmáč vama — 50
Domaci zdravnik v hrvaškem jeziku, vama — 50
Hitri računar (nemško-angl.) vama — 50
Poljedelstvo — 50
Popolni nauk o čebelarstvu, vna — 1.00
Sedajevje v pogovorih — 25
Schimpffov nemško-slov. slovar — 1.25

ZARAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Elipnotizam — 50
Doli s oroljem — 50
Mestja 2 zvezka — 50
Pod Robom, 61. Večernice — 50
Postrelba bolnikov — 50
Socialna demokracija — 1.10
Trina v in tritorija — 1.50
Umna živinarja — 1.50
Veliki slovensko-angliski tolmáč — 1.50
Zvezka — 1.50
Vodna na Balkanu 13 svit. — 1.50
Zgodovina s hr. popoldna št. 27 s slikami — 1.50

Življenje na avstrijskem dvoru ali smrt cesarjevega Rudolfa — 50

RAZGLEDNICE:

Newyorška, bošična, velikonosna in noveletna komad po deset — 25
Album mesta New York s krasnimi slikami — 50

SEMLJEVIDI:

Avstro-Italijanska vojna mape — 25
Avstro-ogrski, veliki vama — 50
Cel svet mali — 1.50
Cel svet veliki — 1.50
Evropske vama — 50
Vojna stenska mape — 50
Vojni atlas — 50
Zemljevidi: Ala, Aris, Celo — 50
Cel. št. po — 50
Zdravniški drin mali — 1.50
Zdravniški drin veliki — 1.50
Zdravniški drin stenska mape, na drugi strani pa cel svet — 50

Opomba: Poslušajte se zahtevati denarja, pošiljate v gotovini, nakaznicami ali potnimi nakaznicami. Pošiljate se naj vseh stvari in vsega.

Odgovor farmerja.

Mr. McWorth je vzel svojo družino na neko farmo, kjer sta se mu zdeli mir in počitek popolnoma zagotovljena. V bližini pa se je nahajal svinjak, kojega navzočnost je bilo opaziti v gotovih vetrovnih razmerah. Drugo leto je hotela Mrs. McWorth poleti zopet na dotično farmo in mož je pisal farmerja, da bo zopet prišel to poletje pod pogojem, da se pred prihodom svinjak izprazni in očisti.

Odgovor farmerja je bil kratak: — Le pridite. Odkar ste nes pustili, ni bilo tuka; nikakih svinj.

Med naročenci.

Molk je vladal v napoli razsvetljeni sobi in ozračje je bilo napeto.

— Edit, — je rekel končno mladi mož. — Staviti vam moram vprašanje, — zelo važno vprašanje.

— D-a, d-a, T-o-m, — je drhtela mlada deklica.

— No, — dobro. Moje ime bo kmalu natiskano v listih, a jaz — jaz ne vem, če bo med smrtnimi slučajmi ali pa — med — porokami.

— obenem poleg vašega?

Pozor, rojaki v ujetništvu! Rad bi izvedel za svoja dva sorodnika ANDREJA in JOZEFA HOČEVAR, doma iz Malegn Ubeljskega pri Postojni na Notranjskem. Nahajata se v ruskem ali italijanskem ujetništvu. Prosim cenjene rojake, ako kdo ve, da mi poročajo, če pa sama bereta, naj se javita na naslov: John Simčič, R. F. D. 3, Mt. Kisco, N. Y., U. S. America.

(31-1-2-2)

Želim izvedeti za ANTONA SLAVEC iz Knežaka, FRANKA SKOF iz Laz pri Planini ter FRANKA KOVŠCA iz Rakete. Vsi so bili pri meni na hrani v Johnstownu. Ako kdo ve za naslov katerega izmed navedenih, naj mi blagovoli naznaniti, ali naj se pa sami takoj javijo, ker imam nekaj važnega. — Frank Mikuš, 724 Chestnut Street, Johnstown, Pa. (31-1&4&6-2)

VABILO

MAŠKARADNO VESELICO,

katero priredi

slovensko podporno društvo

BRATSKA ZVEZA

št. 140 SNPJ. v Brooklynu, N. Y., v soboto dne 9. februarja 1918 v dvorani Franka Mraka,

211 Graham Avenue, Brooklyn. Začetek ob 8. uri zvečer.

Vstopnina 25¢; garderoba prosta. Na vspredu je žrebanje cekin za \$5, keglanje za cash dobilke.

Najboljša maska dobi \$5 nagrade, najlažja \$2.

Tem potom vljudno vabimo vse Slovence in Slovenke ter vse Slovane, da nas v največjem številu na zgoraj omenjeni dan posetijo blagovolijo. Za dobro postrežbo in veselo zabavo bo skrbel za to pripravljivi odbor.

Na veselo svidenje 9. febr. (31-1&8-2)

ŽENITNA PONUDBA.

Spodaj podpisani, vdovec, srednje starosti, doma iz Gorenje vasi nad Škofjo Loko, si išče gospodinjico oziroma tovarišico, imam svoj prijazni dom in stalno delo. Dobri dom in mirni večer življenja se mudi rojakinji.

John Yeloushan, (31-1-2) Nu-Mine, Pa.

NAZNAVILLO.

Cenjenim rojakom v Chicago in sploh v državi Illinois namanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janjo Pliska, ki je pooblaščen sprejemati naročnine za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. On je pred leti že večkrat prepotoval državo, v katerih so naši rojaki naseljeni in je povzročil dobro poznanost. Upati je, da na ta način, poudarja in, kar ima pomenjano koro naplo.

Pozor, rojaki v ruskem ujetništvu! Franc Mikuš, doma iz Podkraj nad Vipavo, sedaj bivajoč v Ameriki, želi izvedeti za vsaka FRANCA JAKOMIN, doma iz Stanjela na Krasu, ter JOSIPA JURJEVIČ, doma iz Laz pri Starem Trgu, Notranjsko. Oba se nahajata že par let v ruskem ujetništvu. Ako mi more kdo kaj poročati glede navedenih, ali pa naslov poslati, mu bom zelo hvaležen, ali naj se pa sama zgleda na naslov: Frank Mikuš, 724 Chestnut St., Johnstown, Pa., U. S. America. (31-1-2-2)

Iščem svoja dva brata LEOPOLDA in JOSIPA PODGORNIK. Z mlajšim sva bila skupaj v 1. 1906 v Gray Creek, Colo., in pozneje me vem nič več o njem. Za starejšega sem pa zadnjič znal, da je bil v Heamorete, Okla. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za kojega naslov, da mi ga naznani, za kar bom hvaležen, če pa sama čitata, naj se oglasita svojem bratu: Ignace Podgornik, Box 91, Bairdford, Pa. (25-1-1-2)

Iščem svojega moža GREGORJA ŠIMEN, doma iz Pristave št. 8 pri Mengšu, priženjen pri Stefani št. 4 Štepanja vas. Pred 9. leti je prišel v Združene države in se nahaja nekje v okolici Clevelanda. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznani njegov natančen naslov, za kar dobi \$5.00 nagrade, ali naj se pa sam oglasita ter zadosti svoji dolžnosti. Zapišite mi mene in sedaj 9 let starega sina Josipa. — Mrs. Johana Šimen, 96 First Ave., New York, N. Y. (30-1-1-2)

Iščem svojega moža GREGORJA ŠIMEN, doma iz Pristave št. 8 pri Mengšu, priženjen pri Stefani št. 4 Štepanja vas. Pred 9. leti je prišel v Združene države in se nahaja nekje v okolici Clevelanda. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznani njegov natančen naslov, za kar dobi \$5.00 nagrade, ali naj se pa sam oglasita ter zadosti svoji dolžnosti. Zapišite mi mene in sedaj 9 let starega sina Josipa. — Mrs. Johana Šimen, 96 First Ave., New York, N. Y. (30-1-1-2)

Iščem svojega moža GREGORJA ŠIMEN, doma iz Pristave št. 8 pri Mengšu, priženjen pri Stefani št. 4 Štepanja vas. Pred 9. leti je prišel v Združene države in se nahaja nekje v okolici Clevelanda. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznani njegov natančen naslov, za kar dobi \$5.00 nagrade, ali naj se pa sam oglasita ter zadosti svoji dolžnosti. Zapišite mi mene in sedaj 9 let starega sina Josipa. — Mrs. Johana Šimen, 96 First Ave., New York, N. Y. (30-1-1-2)

Iščem svojega moža GREGORJA ŠIMEN, doma iz Pristave št. 8 pri Mengšu, priženjen pri Stefani št. 4 Štepanja vas. Pred 9. leti je prišel v Združene države in se nahaja nekje v okolici Clevelanda. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznani njegov natančen naslov, za kar dobi \$5.00 nagrade, ali naj se pa sam oglasita ter zadosti svoji dolžnosti. Zapišite mi mene in sedaj 9 let starega sina Josipa. — Mrs. Johana Šimen, 96 First Ave., New York, N. Y. (30-1-1-2)

Iščem svojega moža GREGORJA ŠIMEN, doma iz Pristave št. 8 pri Mengšu, priženjen pri Stefani št. 4 Štepanja vas. Pred 9. leti je prišel v Združene države in se nahaja nekje v okolici Clevelanda. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznani njegov natančen naslov, za kar dobi \$5.00 nagrade, ali naj se pa sam oglasita ter zadosti svoji dolžnosti. Zapišite mi mene in sedaj 9 let starega sina Josipa. — Mrs. Johana Šimen, 96 First Ave., New York, N. Y. (30-1-1-2)

Iščem svojega moža GREGORJA ŠIMEN, doma iz Pristave št. 8 pri Mengšu, priženjen pri Stefani št. 4 Štepanja vas. Pred 9. leti je prišel v Združene države in se nahaja nekje v okolici Clevelanda. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznani njegov natančen naslov, za kar dobi \$5.00 nagrade, ali naj se pa sam oglasita ter zadosti svoji dolžnosti. Zapišite mi mene in sedaj 9 let starega sina Josipa. — Mrs. Johana Šimen, 96 First Ave., New York, N. Y. (30-1-1-2)

Iščem svojega moža GREGORJA ŠIMEN, doma iz Pristave št. 8 pri Mengšu, priženjen pri Stefani št. 4 Štepanja vas. Pred 9. leti je prišel v Združene države in se nahaja nekje v okolici Clevelanda. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznani njegov natančen naslov, za kar dobi \$5.00 nagrade, ali naj se pa sam oglasita ter zadosti svoji dolžnosti. Zapišite mi mene in sedaj 9 let starega sina Josipa. — Mrs. Johana Šimen, 96 First Ave., New York, N. Y. (30-1-1-2)

Iščem svojega moža GREGORJA ŠIMEN, doma iz Pristave št. 8 pri Mengšu, priženjen pri Stefani št. 4 Štepanja vas. Pred 9. leti je prišel v Združene države in se nahaja nekje v okolici Clevelanda. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznani njegov natančen naslov, za kar dobi \$5.00 nagrade, ali naj se pa sam oglasita ter zadosti svoji dolžnosti. Zapišite mi mene in sedaj 9 let starega sina Josipa. — Mrs. Johana Šimen, 96 First Ave., New York, N. Y. (30-1-1-2)

Iščem svojega moža GREGORJA ŠIMEN, doma iz Pristave št. 8 pri Mengšu, priženjen pri Stefani št. 4 Štepanja vas. Pred 9. leti je prišel v Združene države in se nahaja nekje v okolici Clevelanda. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznani njegov natančen naslov, za kar dobi \$5.00 nagrade, ali naj se pa sam oglasita ter zadosti svoji dolžnosti. Zapišite mi mene in sedaj 9 let starega sina Josipa. — Mrs. Johana Šimen, 96 First Ave., New York, N. Y. (30-1-1-2)

Iščem svojega moža GREGORJA ŠIMEN, doma iz Pristave št. 8 pri Mengšu, priženjen pri Stefani št. 4 Štepanja vas. Pred 9. leti je prišel v Združene države in se nahaja nekje v okolici Clevelanda. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznani njegov natančen naslov, za kar dobi \$5.00 nagrade, ali naj se pa sam oglasita ter zadosti svoji dolžnosti. Zapišite mi mene in sedaj 9 let starega sina Josipa. — Mrs. Johana Šimen, 96 First Ave., New York, N. Y. (30-1-1-2)

Iščem svojega moža GREGORJA ŠIMEN, doma iz Pristave št. 8 pri Mengšu, priženjen pri Stefani št. 4 Štepanja vas. Pred 9. leti je prišel v Združene države in se nahaja nekje v okolici Clevelanda. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznani njegov natančen naslov, za kar dobi \$5.00 nagrade, ali naj se pa sam oglasita ter zadosti svoji dolžnosti. Zapišite mi mene in sedaj 9 let starega sina Josipa. — Mrs. Johana Šimen, 96 First Ave., New York, N. Y. (30-1-1-2)

Iščem svojega moža GREGORJA ŠIMEN, doma iz Pristave št. 8 pri Mengšu, priženjen pri Stefani št. 4 Štepanja vas. Pred 9. leti je prišel v Združene države in se nahaja nekje v okolici Clevelanda. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznani njegov natančen naslov, za kar dobi \$5.00 nagrade, ali naj se pa sam oglasita ter zadosti svoji dolžnosti. Zapišite mi mene in sedaj 9 let starega sina Josipa. — Mrs. Johana Šimen, 96 First Ave., New York, N. Y. (30-1-1-2)

Iščem svojega moža GREGORJA ŠIMEN, doma iz Pristave št. 8 pri Mengšu, priženjen pri Stefani št. 4 Štepanja vas. Pred 9. leti je prišel v Združene države in se nahaja nekje v okolici Clevelanda. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznani njegov natančen naslov, za kar dobi \$5.00 nagrade, ali naj se pa sam oglasita ter zadosti svoji dolžnosti. Zapišite mi mene in sedaj 9 let starega sina Josipa. — Mrs. Johana Šimen, 96 First Ave., New York, N. Y. (30-1-1-2)

Iščem svojega moža GREGORJA ŠIMEN, doma iz Pristave št. 8 pri Mengšu, priženjen pri Stefani št. 4 Štepanja vas. Pred 9. leti je prišel v Združene države in se nahaja nekje v okolici Clevelanda. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznani njegov natančen naslov, za kar dobi \$5.00 nagrade, ali naj se pa sam oglasita ter zadosti svoji dolžnosti. Zapišite mi mene in sedaj 9 let starega sina Josipa. — Mrs. Johana Šimen, 96 First Ave., New York, N. Y. (30-1-1-2)

Iščem svojega moža GREGORJA ŠIMEN, doma iz Pristave št. 8 pri Mengšu, priženjen pri Stefani št. 4 Štepanja vas. Pred 9. leti je prišel v Združene države in se nahaja nekje v okolici Clevelanda. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznani njegov natančen naslov, za kar dobi \$5.00 nagrade, ali naj se pa sam oglasita ter zadosti svoji dolžnosti. Zapišite mi mene in sedaj 9 let starega sina Josipa. — Mrs. Johana Šimen, 96 First Ave., New York, N. Y. (30-1-1-2)